

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

VI. évfolyam 4. szám * Társadalmi, kulturális és hagyományőrző folyóirat *

1999. április

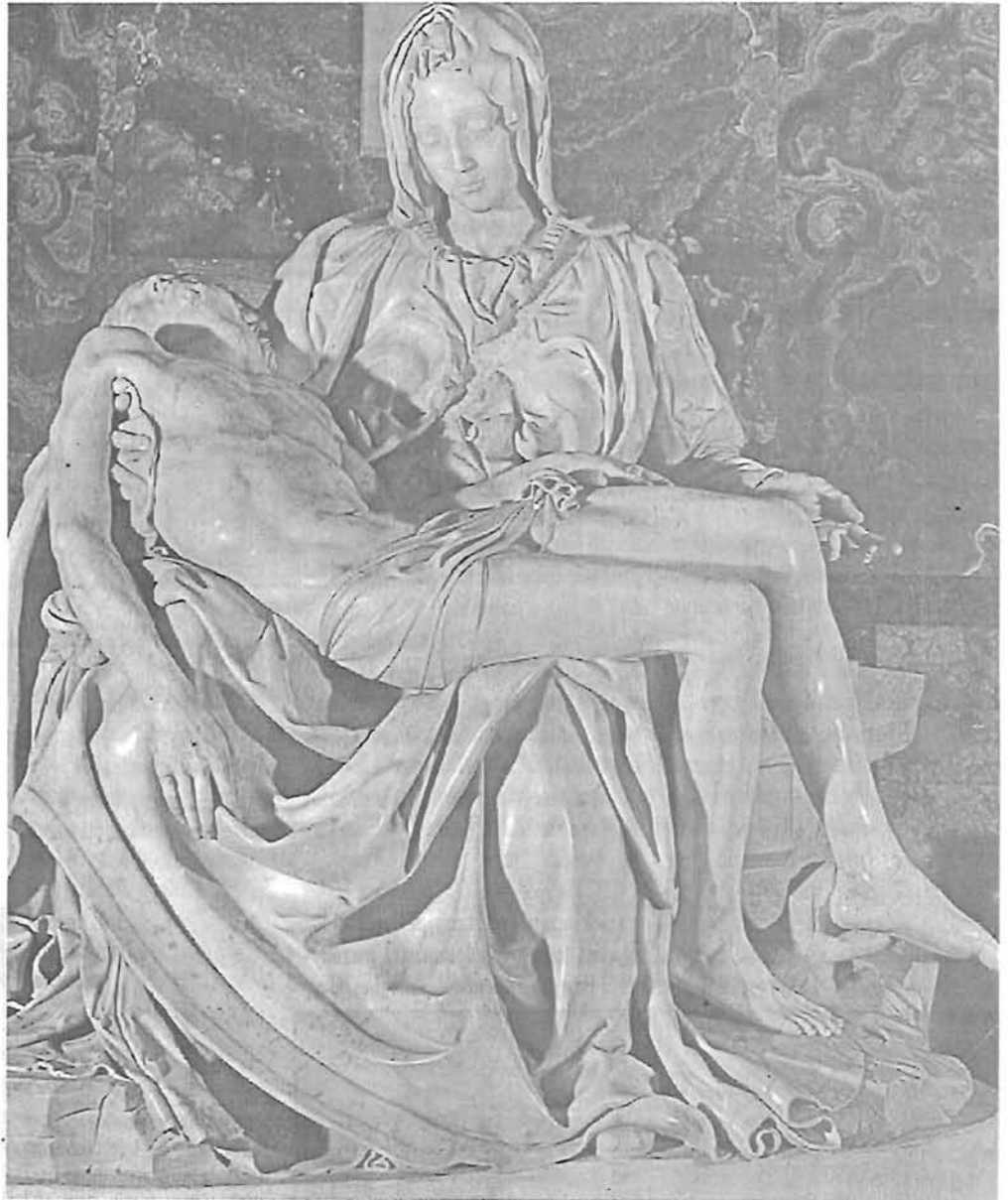
HÚSVÉTVÁRTÁN '99!

Kegyetlen télben szálfenyők repednek,
fagyott barkák mogyoróbokrokon,
de hitünk mélyének Olajfák-hegyén
reménység dereng a magyar sorsokon...
Kenyér s bor színben, élet-áldozattal
megváltott minket az Ember Fia,
s hisszük, annál közelebb a reggel,
minél sötétebb az éjszaka.

Körülöttünk megtépett kis ország,
jobb-sorsára százszor érdemes,
ha a hitét jellemmel fedezné,
s maffiák nélkül nem drogban jeles.
Mert a betört templomablakok
nem útjelek - boldogság fele,
s az sem, ha a jó-szót pénzre mérik,
a gazdag is koldus lesz vele...

Kegyetlen télben, ott a Körös partján
kóborol lelkem s szélbe szórt imám:
Édes Jézus, Megváltó Krisztusunk,
tekints népünkre és tekints reám.
Tavasszá szépüljön ez a morc tél,
s napfényezze Béke, Kegyelem,
szivárványozza Feltámadás,
s pacsirta-ének benne énekelem...

'99. II. 16.
TIMÁR MÁTÉ

Michelangelo: A Pieta

A Feltámadott Jézus Krisztus örömebel és dicsőségével
kíván Szerkesztőségünk minden Kedves Olvasójának
áldott Húsvétot.

Önnök joga van tudni...

Márton Gábor, a diszpolgár

élvezett az 50 fős közmunka pályázat beadá-

hogy a Képviselő-testület március 11-én rendkívüli ülést tartott.

Ezen az ülésen elsőként a várossá avatás 10 éves évfordulójának emlékébe

foglalásáról és a decennium alkalmából adományozható

kitüntető emléklap alapításáról született egyhangú döntés. Szintén teljes

támogatottságot

adományozásáról.

károk helyreállítását kívánja támogatni a pályanyerteseknél a Megyei Munkaügyi Központ. Az Ökotárság Fejlesztési pályázat első fordulója sikertelen volt, ezért újabb pályázati kiírás mellett döntött a Testület. Három pályázat kerül kiírásra, a 20 férőhelyes lóistálló és kiszolgáló létesítmények építése, kivitelezésére, és üzemeltetésére, a juh nyári szállás építésére és üzemeltetésére, halásztanya építése, kivitelezésére, és üzemeltetésére. **Beküldési határidő: március 31.**

A Testület zárt ülésen döntött a kitüntető címek adományozásáról.

Ünnepi ülés

Március 25-én, a várossá avatás 10. évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott a Testület, számos meghívott jelenlétében. Az ünnepi ülést a polgármester úr nyitotta meg, majd átadta a szót Balsay István államtitkár úrnak, aki meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, és méltatta az önkormányzatok fontos szerepét. Ezt követően Dr. Ko-

vacs Béla a Testület nevében köszöntötte a jelenlévőket, ő egyike azon képviselőknek, aki az elmúlt választási ciklus alatt is képviselőként dolgozott. Ezután a polgármester úr átadta a kitüntetőket.

Diszpolgári Cím kitüntetettje. MÁRTON GÁBOR ny. tanár, akit élete munkássága elismeréséül tüntettek ki.

Szerkesztőségünk ezt az alkalmat is megragadja, hogy meleg szeretettel köszöntse őt, mint szerkesztőbizottságunk tagját. Reméljük, és kívánjuk, hogy még hosszú évekig fog együttműködni velünk a városért.

Gyomaendrődért emléklapok kaptak: Rózsahelyi Ált. Iskola, Papp Lajos a Kner Nyomda igazgatója.

Decenniumi emléklap kitüntetésben részesültek: Dombos László, Dr. Gedei Margit, Dr. Kovács Béla, és Kovács Lajos

Szerkesztőségünk a kitüntetetteknek őszinte szívvel gratulál, és további jó egészséget és sikeres munkát kíván, a közjó szolgálatában is.

Megsüllyedt a hunyai templom is

A híradásokból tudjuk, hogy a magyarországi árvíz mellett a belvíz is sújt bennünket. Hunya és Kondoros nemrégiben naponta szerepelt a híradásokban.

Sok család kertje, udvara vízben áll, feláztak az alsóépületek, nem egy helyen az állatok is vízben álltak. Sajnos több családi ház alapja is elázott, nem egy lakásba befolyt a víz.

Károsult a hunyai templom is. Megsüllyedt a templom alapja, a karzatot és tornyot tartó két oszlop a templom belsejében néhány hét alatt több mint 10 centimétert süllyedt. Így megszakadt a karzat fölötti boltzat, lehullott a vakolat. A karzaton majdnem tragédiával végződött a vakolat leszakadás. A vasárnapi mise végén épp felállt egy fiatal pár, amikor a lezuhanó vakolat a fiatalasszony válltáskáját rántotta le. Szemmel látható-

an megdőlt a torony is, a két tartóoszlop megsüllyedése miatt.

Úgy néz ki, hogy pillanatnyilag megállt a süllyedés. Ha jön egy esős nyár – mi a garancia, hogy nem folytatódik? Mi lesz a jövő télen?

Elvileg már körvonalazódnak a feladatok. Talajvizsgálat, az alap és aljzat megerősítése, majd a teljes helyreállítás. Sajnos, ehhez a munkához súlyos milliók kellenek. A 852 lelkes falu ezzel a feladattal nem tud megbirkózni. Az egyházat fenntartó családok is segítségre szorulnak.

Reméljük, hogy kapunk segítséget.

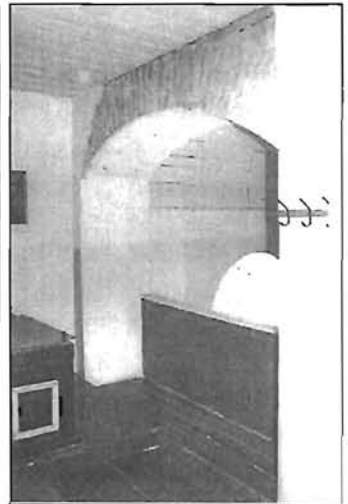
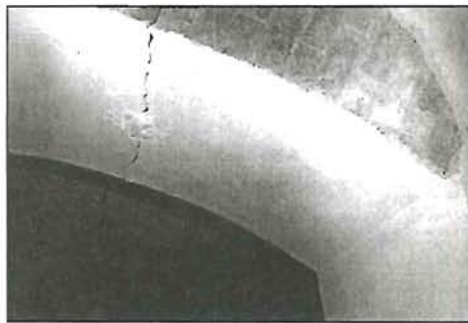
A Magyar Máltai Szeretetszolgálat szegedi vezetőjével, Lengyel Gyulával látogatást tettem a polgármester asszonyánál, Hunya Tibornénál, megbeszélve,

hogyan lehet segítségre van szüksége a falunak.

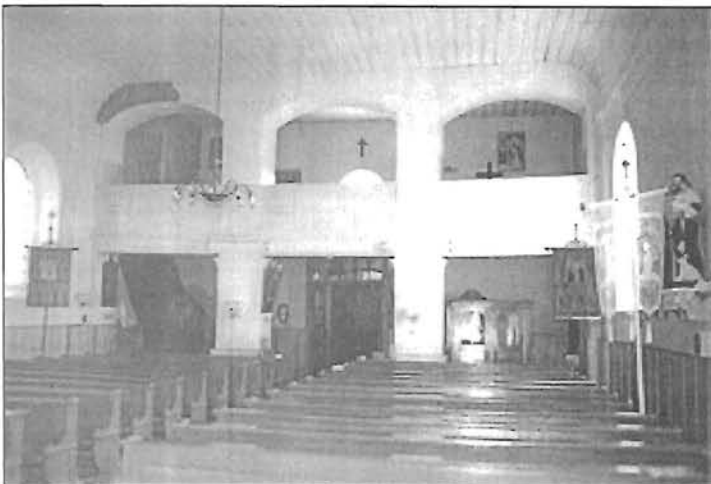
A Magyar Karitászt főtítkára, Átányi László is látogatást tett nálam, természetesen vele is megsejmeléltük a templomot.

Bízom benne, hogy a jó szándékú emberek segítenek a hunyaiak problémáját megoldani.

*Írás és foto:
Iványi László
plébános*

A leomló vakolat majdnem tragédiát okozott

Bal oldali kép: Középen a két oszlop, mely a karzatot és a tornyot is tartja, megsüllyedt. Szemmel látható a karzat görbülete

Jobb oldali kép: A kép alja a nyíl hegyénél, a lécz tetején volt... az oszlop jobb oldalán, talán fekete-fehérben is kivehető, hogy a padozat beszakadt, megsüllyedt

* HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK *

MEGHÍVÓ

A Magyar Kereszténydemokrata Szövetség
Gyomaendrődi Szervezete

nyilvános egészségügyi fórumot rendez, melynek címe:

Az egészségügy privatizációja

A rendezvényre az endrődi Községi Házban
(Blaha L. út 21.) kerül sor

1999. április 8-án 17 órai kezdettel

A fórum vendége: Dr. PUSZTAI ERZSÉBET államtit-
kár asszony. Minden érdeklődőt tisztelettel várunk.

RENDEZŐSÉG

A megemlékezés virágai... Március 19-én, pénteken este az Endrődi Szent Imre templomban szentmisével emlékeztek meg az **1935-ös endrődi csendőrsortúz áldozatairól**. A hívók mise után, az emlékműhöz mentek, ahol elhelyezték a megemlékezés virágait és gyertyát gyújtottak a halottakért. **Koszorút helyeztek el: az Egyház-köztség, a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség Endrődi Szervezete, valamint az Endrődiek Baráti Köre Egyesület.**

SPORT

Szerencsés lett a február 13.

Az endrődi pálya használhatatlansága miatt Kondoroson tartottuk a „hazai nyitó mérkőzést”. Igen sokan ellátogattunk a Rózsa Sándor kedvenc falujába. Persze nem a csárda, s nem a betyár járta kémény kedvéért.

Éreztük, nem lesz könnyű csata, elkel majd a „hátország” bátorítása, biztatása.

Halász, Sárosi, Karsai, Lipták, Bócsik, Molnár, Lipták, Brakszatorisz, Varga (Kulcsár), Nagy I., (Illyés), Janis összeállításban a vártnál nehezebb győzelem született: 2:0

Az első félidőben nem bírtak csatáraink a keményen és jói védekező bajaiakkal. Nem kevés érdeme volt Majzlinger kapusnak, aki bizonyította, hogy biztos őre a hálójának. Általában az egész Baja jó csapat benyomását keltette.

Fordulás után a 49. percben Sárosi bátran tört előre a jobbszélen s keresztbe lött labdáját a kétségbeesetten menteni akaró Csepregi a hálóba vágta 1:0

Feltűnt, hogy a vendégek nem akarnak vereséggel hazamenni a Duna mellé. Ötletes, szellemes csapatjátékot produkáltak. Alkalma volt Béresnek a bizonyításra. A 86 perc hozta meg a megnyugvást. A végig remekül focizó Lévai Janisnak adott, aki a kiinduló kapus mellett 14 méterről a jobb alsó sarokba talált. 2:0

Küzdelmes mérkőzésen megérdemelt hazai siker született. Ennek ellenére voltak eladott labdáink, elhibázott helyzeteink. A csapatjáték még nem elég gördülékeny. Inkább a szép egyéni megoldások domináltak. Igaz: igen jó együttést kellett legyőzni, s „félíg idegenben”. A tabella állása:

M III.

1. Hódmezővásárhely	16	10	4	2	28	-13	34
2. Barátság	16	9	6	1	30	-15	33
3. Örkény	16	9	3	4	34	-18	30

Megeyei I. Oszt.

1. Gyoma	16	12	2	2	46	-14	38
2. Csorvás	16	11	1	4	37	-19	34

IFI. Kemény erőket vonultattak fel Bajáról. Az eredmény 1:1

MÁRTON GÁBOR

KÖZÖSSÉGI HÁZ ÁPRILIS HAVI
PROGRAMJA

8-án	17 órától:	Az MKDSZ által szervezett fórum. Vendég: Dr. Pusztai Erzsébet egészségügyi államtitkár
14-én	17 órától:	Cukorbeteg klubja
17-én	11-12 óráig:	A Galambász Egyesület gyűlése
30-án	9-16 óráig:	„10 éves a város” centenáriumi rendezvény. Kiállítás és a helyi tradíciós vállalkozások vásárral egybekötött bemutatója

MÁJUSI ELŐZETES

Május 1. 11-től 21 óráig Majális az Öregszőlőben, az Idősek Klubja udvarán.
A programból: Néptánc és majorette bemutató, A Milla-trió előadása, májusfa mászó verseny, légvár. Zene: S V K zenekar. Büfé! Tombola!

NYÍLT LEVÉL MÁRTON GÁBOR NYUGDÍJAS TANÁR ÚRNAK

Kedves Marci bácsi!

Ugye meg lelszik bocsátani a megszólítást, hiszen már én is nyugdíjas vagyok, de kezdetől így hívtuk: Marci bácsi.

Most volt a kezdet? Alsótágozatos általános iskolás koromban, majd később, amikor a völgyenyem kapusa volt az endrődi futballcsapatnak, Marci bácsi pedig menedzselte a csapait. Együtt szurkoltunk csapatunk győzelméért. Emlékszik még? Házasságkötésemkor az esküvőn és a iakodalomban is megtisztelt bennünket a csapattal együtt!

Később elszóltított szülőföldemről az élet, de olykor-olykor találkoztunk s mindig örömmel üdvözöltük egymást.

Pár évvel ez előtt Császár Evikével beszélgetve szoba került, a „Városunk” folyóirat. És a következő hónapban már címemre, Gyomaendrődtől 300 kilométerre megérkezett a LAP, és ez azóta is így van, hónapról - hónapra melyért köszönetet a szervezőknek. A lap, melyet oly nagyon várunk mindannyian; Édesanyám, férjem és én.

Türelmetlenül várjuk, hogy egymásnak adhassuk olvasásra. Nagyon szeretjük olvasgatni szülőföld múltjáról, jelenéről, s a szülőföld jövőjéről szóló írásokat. Az „In memoriam” sorozat elbűvöl bennünket. Sugárzik bennük Marci bácsi embersége, meleg szeretete, tisztelet az emberek iránt. Nem engedi, hogy elfeledjük azokat a személyiségeket, akik Endrődért éltek-haltak. Akik hivatással, foglalkozással, emberségükkel az endrődiekét, Endrőd népét szolgálták. Marci bácsi írádhatatlan, kitarító kutatómunkát végez, hogy szeretteivel hangvételrel írhasa le életük történetét számunkra és a jövő nemzedéknek számára is.

Csodálatosak Marci bácsi versei is, melyek szintén mély emberi értékekről és érzelemről árulkodnak. De a történelemről írottak is széles látókörrel, nagy tudásról árulkodnak.

Névnapja lájkán, hadd ragadjam meg az alkalmat, hogy az újság hasábjain keresztül köszöntsem. Kívánom, hogy a jó Isten adjon Marci bácsinak még hosszú, egészséges életet, hogy áldásos munkásságát még sokáig élvezhessük.

A lap sorából idézek: „Legyen a teremtménynek dalos pacsírtája, mely az ismeret és szeretet szárnyaival fellúrja magát a magasba, az Isten felé és napról-napra éneklje a teremtmények himnuszát”

Tisztelettel volt tanítványa:
Gyelvai Antalné Búza Terike
nyugalmozott óvodavezető.

(E levél írásakor Búza Terike nem tudhatta még, hogy a szeretett és mások által is nagyrabecsült Marci bácsi lett idén a város diszpolgára. Ha Terike szavazhatott volna, biztos eggyel több szavazattal nyerte volna el méltó kitüntetését „Marci bácsi”. A szerk.)

KÖSZÖNET NYILVÁNÍTÁS

Hálásan köszönjük mindazoknak, akik
Szabó Ernő temetésén végtisztességre megjelentek,
hogy osztoztak mély fájdalomunkban.

GYÁSZOLÓ CSALÁD

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér ize, lepergő könnyő sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Szabó Ernő

(Endrőd
1922-1999)

Nem rég temettük el Szabó Ernő tanár urat, akinek életútjáról szívesen emlékezünk szívünkbe véve őrizzük meg

Az apai ág - Szabóék - lassan már két évszázada, hogy az Észak-Magyarországon lévő Szihalomról jöttek Endrődre. Életrevaló, vas-szorgalmú, ügyes elődök az állattenyésztésen és földművelésen túl, iparral is foglalkoztak. A dédapa, aki ezermesteri képességgel volt megáldva, szélmalom építésébe fogott a község déli oldalán. Erdélyből tutajon úsztatott fát, és a saját készítésűen égetett téglák alkották a falakat. A malomkövet is önkezüleg vágta meg. Az építmény apáról-fiúra öröklődve, egyes újításokkal tökéletesedett.

Ernő apja, a 92 évet megélt Szabó Bálint, a szélirányba forgatható vitorlát újította rajta, majd traktorral is működtethető, szélcsendben is munkára képessé formálta. Szabó Bálint az endrődi bennszülött Tímár Máriával kötött házasságából három gyermek született: Ernő, Dezső, Irma.

Az elsőszülött Ernő, akinek életútjáról most szólni kívánok, már kisgyermek korában meglepően éles észről, remek fantáziáról, rendkívüli ügyességről tett bizonyosságot. Elemi iskoláit és a polgárit szülőfalujában végzett kitűnő eredménnyel, példás szorgalommal és példamutató magatartással. A modern gondolkodású szülők Pápa városába, az akkor jó hírű tanítóképzőbe indították gyermeküket. Tanárai igen szép jövőt jósoltak a leendő oktató-nevelő munkájához, szerencsés pályaválasztásához.

Pedagógia működését a hazánkhoz visszacsatolt Bácskában lévő szerb lakosú Kabol községben kezdte, ahol gyorsan megszerették a gyerekek, a szülők, az egész község. Ott tennivalóin, az iskolai munkán túl a sportolást is megszervezte a fiatalság nagy öröme, sőt maga is bekapcsolódott a labdarúgás sikereinek fokozására. A tanév végén mégis elbúcsúzott munkahelyétől, mert felvételt nyert a Ludovika Katonai Akadémiára. A hadi helyzet alakulása miatt a felvételt nyert tisztjelöltöket nyugat felé irányították. Így jutott el egész Franciaországig, ahol fogságba estek testületileg. Egy év hadifogság után indultak haza. Endrődnek nagy szüksége volt rá. Matematikát, fizikát, kémiát tanított a polgári iskolában. Azonnal a

sport fellendítéséhez társult. (Egyébként ez, a későbbi években, egész életén át meghatározó vonása lett.)

1947-ben kötött házasságot Tímár Adél bájos fiatal óvónővel. Boldogságuk teljes lett Adélka anyaságának közeledtével. A fiatal apuka éppen szakvizsgázott, amikor bekövetkezett a rettenetes tragédia: a baba születésének Adél halála lett az ára; „életet adott életért.” Egész Endrődöt megrázta a futótűzként elterjedt hír. Az árvának született Ernökét a nagymamái és nagynénjei ápolták, gondozták, nevelték.

Az özvegyen maradt fiatal nevelő egyetemi tanulmányokba kezdett levelező úton. Kiváló nevelő-oktató munkájáért a Gyulára telepített tanítóképzőbe nyert tanári beosztást. Majd a művelődési vezetés a Gyomára tervezett gimnázium megszervezésével és vezetésével bízta meg.

Am újabb megpróbáltatás következett: a Párt által felszított „osztályharc” földönfutókká tette a Szabó szülőket. Szorgalmas munkájukkal szerzett vagyonuktól megfosztották, földjüket, lakásukat, értékes gépeiket elvették.

Második házasságát 1950-ben kötötte Biró Gizellával. Lányuk Éva, házasságuk boldog időszakának gyümölcse.

1956 októberében kirobbant a forradalom. Az egész ország reménykedett, bizakodott! Gyorsan meg is alakult a Nemzeti Bizottmány, melynek irányítását Szabó Ernő, és a hozzá hasonló, haladó-gondolkodású fiatal barátai vállalták. A rendőrök is a nemzetőrségbe sorakoztak fel. A szovjet beavatkozás elhervasztotta a reményeket. Bár a forradalom vezetői nem engedtek bántalmazni, a szövetkezetek széthordását is megakadályozták, mégis gyorsan, és az ismert módszerekkel jött a kegyetlen megtorlás. A vezetők letartóztatása, börtönbe szállítása szabad teret engedett a kegyetlen megtorlásnak.

1958-ban szabadult a rabságból, miután semmi komoly vétséget nem tudtak ellene összekovácsozni. Allásából elbocsátották. Hamarosan meghalt második felesége is gyógyíthatatlan betegségében.

Csak fizikai munkára helyezkedhetett el. Nógrádban talált munkát. 1958. őszén Ságújfaluban sikerült tanítói munkakörbe jutnia. Pezsgést élesztett a csendes falu életébe. A művelődési ház, a sport varázsütésszerűen megélenkült vezetése alatt. Munkájára felfigyelt a megyei vezetés, Kazárra helyezte, ahol 10 évig tevékenykedett fáradhatatlan eredményességgel. Ott kötötte harmadik házasságát Bálint Zsuzsanna kolleganőjével, aki 38 éven át volt felesége, aki gyógyíthatatlan betegségében szenvedő férjét is odaadóan ápolta.

Sikeres sport és nevelő munkája elismerésül a megyeszékhelyre Salgótarjánba került. Hamarosan a város legismertebb, legkiválóbb nevelőinek sorába került. Házasságának két fiú gyermeke a gyümölcse.

Elévülhetetlen érdemei voltak a súlylökő Varjú Vilmos, a kajakos Kávai Zoltán, a magasugró Medovszky országos és nemzetközi sikeriben. De ott volt láthatatlanul Bella János festőművész csodálatos ecsetvonásaiban, és verseinek szívet-lelket gyönyörködtető gondolataiban, rímeiben is Oktató-nevelő munkája mellett volt játékvezető, edző, szakosztályvezető, nyári sporttáborok vezetője. Edző tanfolyamokat vezetett. Mégis ennyi teendő között is talált időt, hogy Nagybatonyban lévő kertjében gyümölcsfáit gondozza, konyhakerti növényeket termeljen.

Nem utolsó érdeme, hogy szülőfalujától soha el nem szakadat. Ha tehetet hazalátogatott.

Hosszú gyógyíthatatlan betegségbe vetett véget munkában, sikereiben, veszedelmekben és keserűségben, de boldogságban is gazdag életének.

Végrendeletét Mécs László háromsoros stórfájával summázhatnám:

„Szülőföldemnek testemet,
Népemnek hagyom szívemet,
S a Teremtőmnek lelkemet.”

Legyen áldott emléked, nyugodt pihenésed! Köszönjük munkádat, szeretetedet, hűségedet!

MÁRTON GÁBOR

**Temetésén tanítványai közül
Endrődi Bella János e verssel búcsúztatta őt:**

„SZABÓ ERNŐ TANÁROM TEMETÉSÉRE“

Az ég magához szólítja azokat,
akiket kedvel,
S a kedveseknek szép sorba
máris indulniuk kell

Az Úr most nevéen szólítja
e férfit, Szabó Ernőt.
Ne sirjatok, a lelke égbe száll,
porait meg visszanyerte Endrőd.

ÉVFORDULÓK NAPTÁRA

1999. AZ IDŐSEK NEMZETKÖZI ÉVE

Április 1. 1916. Köröstarcsa, **GULYÁS GYÖRGY** (†1993. Debrecen) Énekkari karnagy, zenetanár, 1946-54 Békéstarhosi Zenegimnázium és Zenei Általános Iskola megalapítója és igazgatója. 1966-76 a Liszt Ferenc Zene-művészeti Főiskola debreceni igazgatója. Megalapította a Debreceni Kodály Kórust, melynek vezető karnagy volt. A debreceni Bartók Béla Nemzetközi Kórus-

versenyek alapítója.

Április 4. 1883. Szeged, **JUHÁSZ GYULA** (†1937. április 6. Szeged) Költő. A szegedi egyetem, magyar-latin szakos hallgatója 1902-től. Egyházi középiskolákban tanított (Máramarossziget, Léva, Szeged, Nagyvárad, Szokolca, Makó). Művei: „A tápai Krisztus” c. verskötet, Ódon ballada, (villoni balladaforma), „Orbán lelke” kisregény.

Április 4. 1784. Körös, **KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR** (†1842. április 11. Darzsiling.) Nyelvész, a magyar őstörténet kutatója. Elhatározta, hogy Belső-Ázsiában az úgurokat felkeresi és tisztázza a magyarok közötti nyelvrokonsági viszonyt. 1819. november 13-án indult el Erdélyből (Enyed) gyalog. 1822-től tanulmányozza a tibeti nyelvet és irodalmat, majd a buddhista irodalom műveit. Elkészítette az angol-tibeti szótárt és a tibeti nyelvtant, és Calcuttában sikerült neki kiadni. Angol szakfolyóiratokban sok tanulmánya jelent meg. Életéről film készült.

Április 5. 1912. Budapest, **ÖRKÉNY ISTVÁN** (†1979. június 24. Budapest.) Író. 1934-ben kapta meg a gyógyszerész diplomát, majd 1941-ben a műegyetemet is elvégezte. Regényei: Tengertánc. Lágerek népe, Voronyezs, Házastársak, Macskajáték. Színművei: Kulcskeresők, Vérrokonok.

Április 5. 1893. Biharugra, **SZABÓ PÁL** (†1970. október 31. Budapest.) Író, szerkesztő. Alapító tagja volt a Kelet Népe c. haladó szellemű folyóiratnak. Munkái: 1921-ben Emberek c. regény, 1933. Szakadék, 1939 Őszi vetés, Talpalatnyi föld. II. világháború utáni művei a szocialista rendszer eszmevilágát tükrözték.

Április 5. Poroszló, **VASS LAJOS** (†1992. november 6.) Zeneszerző, karnagy. 1949-53 a Magyar Néphadsereg Férfikarának karnagya, 1953-56-ig művészeti vezetője. 1962-től a Vasas Kórus majd 1975-től a Vasas Szimfonikus Zenekarnak is karmestere. Művei: Este a táborban, Hortobágyi rapszódia, Bodrogi közti muzsikaszó népdalkantáta, Körösi Csoma Sándor üzenete.

Április 7. EGÉSZSÉGÜGYI VILÁGNAP

Április 8. 1932. Pestújhely, **ANTALL JÓZSEF** (†1993. december 12. Budapest) Történész, politikus. 1955-ben magyar-történelem-, 1962-ben levéltár-, könyvtár-, muzeológia szakos oklevelet szerzett. Az Országos Levéltár munkatársa volt. 1957-től gimnáziumi tanár. 1964-től Orvostörténeti Múzeum és Könyvtár munkatársa, majd 1974-től főigazgatója. 1990-től miniszterelnök, munkássága alatt megteremtette a független, szabad, magyar demokratikus államforma alapjait. Halálát az egész nemzet gyászolta.

Április 9. 1855. Vitkóc, **REVICZKY GYULA** (1889. július 11. Budapest.) Költő, író. Életművének nagy része feltáratlan. A világháború végén kéziratai eltűntek. Újságírói munkából élt. Verses elbeszélései: Edelény, A holtig hű szerető. Elbeszélése: Selyembogár. Regényei: Apai örökség. Verskötete: Ifjúságom, Magány.

Április 9. 1904. Pécsvárad, **ANDOR ILONA** (1977. július 18. Budapest) Zenepedagógus, karvezető. Énekkara a Bartók és Kodály művek tolmácsolásával lett híressé. Kodály neki ajánlotta „Árva vagyok” című kórusművét.

Április 9. 1851. Budapest, **BASCH GYULA** (1928. január 8. Baden) Festő. Arcképeket, tájképeket, életképeket festett. A Műcsarnokban több kiállítása volt. 1928-ban a Nemzeti Szalonban emlékkiállítás rendeztek tiszteletére.

Április 9. 1858. Mogyorós, **BEZERÉDI GYULA** (1925. augusztus 1. Budapest) Szobrász. A bécsi akadémián tanult. Közterekre, középületekre számos akadémikus stílusú szobrot készített. Az ő „allegorikus figurái” díszítik a Keleti pályaudvar főhomlokzatát. A parlamentben ő készítette a

Verböczy István, Pálffy Miklós, Dobó István, Hunyadi János és Mátyás király szobrát.

Április 10. 1875. Kalocsa **BÉR DEZSŐ** (1924. október 7. Budapest) Festő, grafikus. Jogi tanulmányok után a Mintarajz Iskolában Székely Bertalan tanítványa volt. Népszerű karikaturista. Munkatársa a Borsszem Jankó, a Bolond Istók, és a Kakas Márton c. élcslapoknak. Tagja a Kagán Körnek, ahol Kner Izidorral is barátságot kötött. A Kner Nyomda Világposta levelezőlapok sorozatába politikai karikatúrákat rajzolt.

Április 11. 1905. Budapest, **JÓZSEF ATTILA** (†1937. december 3. Balatonszárszó) Költő. Makón járt gimnáziumba. A XX. század egyik legjelentősebb költőóriása volt. Első kötete a: Szépség koldusa. Juhász Gyulával jó barátságot kötött, majd Kassák Lajossal, Hatvani Lajossal, később Illés Gyulával is. Költészetére a Nyugat nagy hatással volt, versei realizitkusságot tükröznek. Tiszta szívvel c. verséért Dr. Horger Antal tanár kizárta az egyetemről. Önmagával meghasonlott, tragikus élete volt.

Április 11. 1900. Kassa, **MÁRAI SÁNDOR** (†1989. február 11. San Diego - USA) Író, költő, újságíró. Egyetemei tanulmányait Berlinben, Frankfurtban végezte. Német újságokban rendszeresen jelentek meg írásai. Közéleleti útja során írta meg az „Istenek nyomában” c. útirajzot. Regényei: A mézárós, Sértődöttek, Egy polgár vallomása. Színművei: A kassai polgárok, Kaland.

Április 11. A KÖLTÉSZET NAPJA

Április 12. AZ ŪRHÁJÓZÁS NAPJA

Április 14. 1886. Arad, **TÓTH ÁRPÁD** (†1928. november 7. Budapest) Költő, műfordító, újságíró. A szomorúság költészetének alaphangja jelenik meg verseiben. Versei közül említjük: Hajnali szerenád. Elégia egy rekettyebokorhoz, Lélektől-lélekig, Isten törött csellója, Őszi vihar. Kimagasló volt kritikusai, publicisztikai tevékenysége.

Április 16. 1885. Budapest, **WEINER LEO** (†1960. szeptember 13. Budapest) Zeneszerző, tanár. A magyar zenepedagógia-, ezen belül a kamarazene-tanítás kimagasló alakja volt. Stílusára a romantikus szerzők és a magyar népzene egyaránt hatottak. Művei: Csongor és Tünde kísérő zenéje. Toldi szimfonikus költemény, Magyar parasztdalok stb. Zeneelméleti munkásságából kitűnik „A zenei formák vázlatos ismertetése” c. műve.

Április 16. 1873. Budapest, **BASCH ÁRPÁD** (†1944. a Munkatáborban halt meg)

Basch Gyula fia. Karlovsky Bertalan és Hollósy Simon növendéke volt, majd Párizsban tanult. Az alkalmazott grafika. a plakát és könyvművészet hazai úttörője. 1898-1902-ig a Magyar Góeniusz főszerkesztője.

Április 18. 1901. Nagybánya, **NÉMETH LÁSZLÓ** (†1975. március 3. Budapest) Író, esszéista, műfordító. A fogorvosi karon végzett. Első, pályadíjnyertes novellája: Horváthné meghal. Regényei: Emberi színjáték, Utolsó kísérlet, Égető Eszter, Gyász. Drámái: Villámfénynél, Papucshős. Nagy család. A két Bolyai, Az áruló.

Április 18. MŪEMLEKVÉDELMI VILÁGNAP

Április 21. 1814. Sajóköz, **EGRESSY BÉNI** (†1851. július 17. Pest) Zeneszerző, színműíró. Tanított, majd színész lett (Kolozsvár). Dalai Petőfi verseire írtak. Pl. Ereszkedik le a felhő, Juhász legény, szegény juhászlegény. Fő műve a Szózat megzenesítése, és a Hunyadi László színműhöz írt zenét. A Bánk bán opera szövegét írta.

Április 22. A FÖLD NAPJA

Április 24. 1875. Szeged, **HUSZKA JENŐ** (†1960. február 2. Budapest) Operett szerző. Legismertebb munkái: Bob herceg, Gül baba, Lili bárónő, Mária főhadnagy.

Április 24. A RENDŐRSÉG NAPJA MAGYARORSZÁGON

Április 27. 1906. Szentgotthárd, **ÍJJAS ANTAL** (†1980. október 21. Budapest.) Egyházi író, újságíró. Az Új Ember munkatársa volt. Jeles munkái: „A keresztény egyház története” és a „Szentek élete”.

Április 27. A VAKVEZETŐ KUTYÁK VILÁGNAPJA

Április 29. A TÁNCMŪVÉSZET VILÁGNAPJA

Április 30. 1870. Komárom, **LEHÁR FERENC** (†1948. október 24. ISCHL) Operett szerző. Pályafutását katonakarmesterként kezdte, majd Európa legnépszerűbb operett komponistája lett. Legismertebb szerzeményei: A víg özvegy, Luxemburg grófja, A pacsiirta, a Mosoly országa. Három grácia...

Április 30. A MÉHEK NAPJA MAGYARORSZÁGON

Katolikus oldal

ÁPRILIS HÓNAP ÜNNEPEI

1. Csütörtök:	NAGYCSÜTÖRTÖK
2. Péntek:	NAGYPÉNTEK
3. Szombat:	NAGYSZOMBAT
4. VASÁRNASZOMBAT:	HÚSVÉTVASÁRNASZOMBAT
5. HÉTFŐ:	HÚSVÉTHÉTFŐ
23. Péntek:	Szent Adalbert püspök, vértanú
24. Szombat:	Szent György vértanú
29. Csütörtök:	Sienai Szent Katalin

A nagyhét és húsvét liturgiája templomainkban

	Endrőd	Hunva	Gyoma
Virágvasárnap	8. 18	10	10
Nagycsütörtök. utolsó vacsora miséje	18	16	18
Nagypéntek			
keresztút	9	16,30	17
az Úr szenvedése	15	17	17,30
Nagyszombat			
szentsír adoráció	8-18		9-17
Vigília, feltámadás miséje, körmenet	18	15	17
Húsvétvasárnap	10. 18	8	10

Jézus feltámadásáról az első élmény az üres sír volt. A húsvéti ünnepi evangélium tanúsága szerint Mária Magdolna még a hajnali sötétség idején kiment a sírhoz, s akkor már nyitva találta a sír bejáratát. Péter és János együtt futottak a sírhoz, hogy ellenőrizzék Mária Magdolna zavarosnak tűnő jelentését, és ők is üresen találták a sírt. Jézus azonban - akkor még - egyikük sem látta, mint ahogyan azok az asszonyok sem, akik - Lukács híradásában - kenetet vittek a sírhoz, és azon tanakodtak útközben, ki fogja elhengeríteni a követ a sír bejáratától.

Az első húsvéti "esemény" tehát tulajdonképpen egy látható jel: az üres sír. Olyan élmény, amely megdöbbsent, sőt első pillanatra zavart is támaszt (Mária Magdolna: "nem tudni, hová tették"), de elgondolkoztat, túlmutat önmagán, kutatásra és keresésre ösztönöz. Az üres sír olyan jel, amely hitet követel. S ez a hit valószínűleg húsvét lényegéhez tartozik. Mindent megértett. Visszafelé is, a történések rendjében: "Eddig Ugyanis nem értették az Írást". Előre is, a jövőt tekintve: "Krisztussal együtt ti is feltámadtok". Nagyszerű isteni pedagógia ez: az apostoloknak is hinniük kell, akik majd tanúságot tesznek a feltámadás "megtapasztalásáról", arról, hogy együtt ittak és ettek a feltámadt Jézussal. S Péter hitének pedig meg kell erősödnie, hogy majdan meg erősítse testvéreit.

Húsvéti jelek

Nekünk, mai keresztényeknek talán még fontosabbak a jelek, mint az apostoloknak, akik közvetlen látványban, jele-

nésben és látomásban is megélték a feltámadás igazságát. A jelek megértéséhez azonban érzék kell. Odaadás és készség. Főleg pedig figyelem, hol és hogyan akar hozzánk szólni az Isten. A hitben való találkozáshoz az emberi gyöngeség és bizonytalanság pillanataiban is ragaszkodó

lelkület szükséges, amilyen lelkület Mária Magdolnában élt. A sötétség óráiban, amikor semmit sem értett és látott világosan, amikor lelkében épp olyan homály uralkodott, mint a hajnali tájban, akkor is ragaszkodott Krisztushoz. Kereste, vele akart lenni. Hűsége hitének egyik forrása lett.

Jelek nélkül nem élhetünk a mindennapok világában sem. Mindezzel, az utcán és az utakon, lépten-nyomon jelekkel, jelzésekkel találkozunk, amelyek mind közölni akarnak valamit. Keresztény életünk pedig tele van hitre készítő jelekkel. A szentségek jelei, különösen a kenyér és a bor, az egyház jele, a szeretet közösségében élők cselekedetei mind arra mutatnak, aki jelen van, aki él a jelek mögött.

Keresztény életünk egészében véve húsvéti jel a világ számára: Krisztus jelzi, Őt, aki nem halt meg örökre, hanem feltámadt, és mi általa és benne élünk. Az igazi keresztény élet mindig Krisztusra mutat, a Feltámadottra, akinek nyomdokaiba lépve járunk a megváltás és a szeretet útján.

ÁPRILISI MISEREND

Endrőd

Vasárnapokon: 8-kor, és este 6-kor, hétköznap reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnája: Minden hónap 2. és 4. vasárnapján fél 12-kor. (április 11., és 25.)

Hunva

Vasárnapokon: délelőtt 10-kor. Hétköznapokon: kedden, csütörtökön és szombaton este 5-kor, valamint elsőpéntekenként is, este 5-kor. A szombat esti mise előesti mise, így érvényes vasárnapra.

Gyoma

Vasárnapokon 10-kor, hétköznapokon 17 órakor. Kedden reggel 8-kor.

Gyomai hírek

A hívek választása és a Püspök Atya kinevezése alapján a gyomai Rk. Egyházközség Képviselőtestület tagjai lettek:

1. A 70. életévük betöltése alapján: Ujházy Ernő, Timár Mihály, Keresztessy József és Oláh István tiszteletbeli tagok.

2. Rendes tagok: Varga József világi elnök, ifj. Sóczó Elek gondnok, Joó Mihályné jegyző, Kiss Pál pénztáros, Valuska Lajos gazdasági gondnok és Papp Imre gazdasági felügyelő.

Továbbá: Gubucz Józsefné kántornő, Fülöp Máté, Fülöp Máténé, Horváth Gáborné, Papp Imréné, Pap Jánosné, Pelyva Istvánné, Torma Béla és Vaszkó Sándorné.

3. Amennyiben a rendes tagság létszáma kiegészítésre szorul, úgy sorrendben a következők töltik be: Iványi Miklós, Csöre Lajos, Gácsi Lajos és Ecsegi Márton.

ADATOK A GYOMAI REFORMÁTUS TEMPLOM ÉPÍTÉSÉNEK TÖRTÉNETÉHEZ III. RÉSZ. „Az élő hitnek szent erejével...”

A Gyomai Református Egyház irattárában őrzött Dávidházi Bekes Sámuel prédikátor / a gyülekezet 1818-1862 között volt lelkipásztora) által írott egyháztörténetben említett templomok létezését az írott források nem támasztják alá, illetve az ott említett hét templom helyett csak négyet lehet hiteles okirattal igazolni, s egészen más sorrendben, más építőanyagból megépítve. Szerény véleményem, hogy a gyomaiak a középkori templomot javították, mintegy „álcázva”, s bizony-bizony az előjáróságot félrevezetve, mint ahogy ezt nagyon sok református gyülekezet megtette máshol is. „Mentségükre” legyen mondva, a Békés vármegyei előjáróság elnéző volt. A középkori templom falmaradványaira enged következtetni az a forrás adat is, mely 1805-ben keletkezett és napjainkban látható nagytemplom építési szerződését tartalmazza. Ennek 7.-ik pontja a következőképpen hangzik; „kötelem magam (tudniillik Fischer Ágoston kecskeméti építőmester) arra is, hogy a mostan (még) álló templom falaiban s fundamentumában valamennyi megégetett téglák találatnak, azt mind egygyig ki szedtetvén az újonnan építendő Templomnak falaiba rakatom”. Emlékezzünk csak; az első templom nád és sövény, a második égetetlen téglából, a harmadik sárból, fából, a negyedik égetetlen téglából. S a végén kiderül, hogy e templomok „falaiban, fundamentumában” égetett téglák vannak! Bizony előfordulhat, hogy 1733-ban az összeíró bizottságnak

a Hantoskerti részen hajdan méter (külső méret) s hogy fennálló Mikólaka falu templomát mutogatták a gyomaiak templomnak. (Ez a kis falu még török kor elején elpusztult, temploma s házai helyét a régészeti topográfia „megtalálta”.) 1791-ben lerakták a mostani templom tornyának alapjait. A torony alapozásának megkezdése; 1791 és a mostani templomhajó alapjainak lerakása; 1817 közötti időszokról kevés irattári anyagunk áll rendelkezésre. Különösen nagyon keveset - szinte semmit - tudunk 1791-1805 közötti időszokról. Helybeli krónikák úgy tudják, hogy 1791-ben „hallatlan bő idő, jó termés” volt s ezért meglehetősen anyagi helyzetbe jutván az eklézsia, neki láttak egy új, nagyobb befogadóképességű templom építésének. Azonban több család állítólag mégis a templomépítési külön hozzájárulás kivetése miatt, neki indult az akkortájt katonai szervezésben újjátelepítendő Bácska-Bánát pusztái felé. Így kerültek a gyomaiak a mai Szerbia területén lévő Debeljácsára (1872-1920 Torontálvásárhely), ahol ma is van Gyomai utca. (Nagyobb létszámban települtek ide még hódmezővásárhelyi, szentesi református magyar családok.) Az 1784 évi I. Katonai felmérés térképén egy keletelt irányítású (vagyis homlokzat rész nyugati kapuval) templomot ábrázolt a térképész. Ezt a templomot lebontották, s az építőmesterrel - kecskeméti illetőségű Fischer Ágoston - kötött szerződés szerint anyagát beépítették a mostani „katedrális” nagyságú templomba. Ennek mérete 50X20

és hogy „katedrális” méret ez a középkori itt is létező kis templomokhoz képest, néhány adattal jelzem; közelmúltban feltárt, középkori, falusi Békés megyei templomok alapfalainak külső mérete; 10-11m X 6-7 m. valamint a „nagyobbak” 13X9 méter. Tehát a mai gyomai református templomban többszörösen is elhelyezhető lenne - elméletileg - egy kis középkori templom. Nem tudjuk, hogy az új templom felépítéséig - hiszen a régebbit lebontották - hol tartották istentiszteleteiket.

1791-ben az építkezést Marjalaki Dániel prédikátor kezdte el, majd folytatta 1802-1818 között Kolláth Mihály, akire az oroszlátrész jutott, s így lett ő, a gyomaiak templomépitő prédikátora. A szükséges anyagi fedezet előteremtője, felügyelője Szántai Péter „templom kurátor”, aki prédikátorának hűséges segítőtársa volt. Az alapfalak lerakásához 1807-ben láttak hozzá. A lakosság hallatlan áldozatkészségről tett tanúbizonyságot, amikor a kiszabott anyagi fedezet befizetését s a nagyarányú építéshez szükséges teljes fuvarozást elvállalta.

„Az élő hitnek szent erejével, az orcaverejtékező nehéz munkának szíves odaáldozásával, a buzgóságnak meg nem lankadó kitartásával” mutattak jó példát a helybeliek, írta az egyház krónikása.

Cs.Szabó István

*Madi Zoltán cipőkészítő-
fogtechnikai és kereskedelmi
Kft*

Telephely: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 45.
Telefon: (66) 386-578

Corvo Bianco Schuh Bt.
Cipőipari Bt.

Corvo bianco

5502 Gyomaendrőd, Fő út 14.

☎/Fax (66) 386-896

☎(30) 9457-148

Női, Leányka-, és Fiú- cipőgyártás

HOGYAN TELNEK NAPJAINK?

Két éve lesz májusban, hogy itt élek a Református Szeretetotthonban. Házi orvosom javaslatára választottam ezt a lehetőséget, ugyanis mozgásszervi betegségem miatt segítségre szorulok, s erre egyedül az otthonba való beköltözés volt a megoldás. 1996-ban a két régi épület felújításával és összeépítésével egy igen mutatós épület-együttes található itt a Fő út 169-171-ben.

Arról szeretnék írni, hogyan telnek napjaink.

Az étkezést közös imádsággal kezdjük és fejezzük be. Hetente két alkalommal istentisztelet van, melyeken a gyülekezet tagjai is részt vesznek. A katolikus testvéreknek örömet okoz, hogy Mag Lajos atya is meglátogatja a katolikus hívőket. Karácsonykor is így volt ez, Isten igéjével kívánt áldásos ünnepeket. Tiszteletes úr naponta bejön, mindenképp az egy-egy kedves szava, felesége Évike is aktívan részt vesz a lelki gondozásban. Gyakran vetít videó filmeket a gyülekezet és az otthon emlékeztető eseményeiről.

Mindennapi életünk biztonságát a nővéreknek és a technikai dolgozóknak köszönhetjük. Munkájukat becsületesen, lelkiismerettel, keresztyéni alázattal végzik. Az elesetteknek simogató kezük nyújt segítséget. Ott vannak a súlyos betegek ágyánál, fogják a kezüket, úgy végzik ezt a munkát, mint akik tudják, hogy ezt a nagyon nehéz feladatot, szolgálatot csak krisztusi indíttatással lehet tenni.

Köszönet a technikai dolgozóknak is, akik környezetünk tisztaságára, rendjére vigyáznak. Köszönjük a mosott vasalt tiszta ruhákat.

Az egyházi ünnepekről való megemlékezést a Tiszteletes úr és felesége szervezi. Jó a kapcsolattunk a Szent Gellért Katolikus Iskola református hittanos tanulóival, az ünnepekkor eljönnek hozzánk, énekléssel, versekkel, hangszeres zene-számokkal teszik színessé ünnepeinket. S

így van ez az Idősek napján is! Gyermeki szeretetüket hozzák, és mosolyt varázsolnak az idős arcokra.

Fontosnak tartom megemlíteni a helyi református gyülekezet tagjainak kapcsolatát az intézménnyel. Több alkalommal biztonyságtételét adták annak, hogy szeretetszolgálatukat cselekvően végzik. Meglátogatnak mindenkit, névnapokon virággal, ajándékkal kedveskednek. Súlyos betegeket felkeresik, vigaszt nyújtanak számukra. A februárban tartott farsangi rendezvények sikeréhez finom fánkkal, s más süteményekkel járultak hozzá. A délután vidám hangulatát a városi nyugdíjas színjátszó kör tagjainak köszönhetjük. Vidámságukkal, nótáikkal, örömmel ajándékoztak meg minket.

Szervezett foglalkozás az intézményben nincs, mert az átlagéletkor igen magas. Mindenki az érdeklődésének megfelelően tölti szabadidejét. Télen olvasással, tv és videó nézéssel, kártyázással. A tavasz és a nyár mozgalmasabb, kertészkedünk az udvarban, a csodálatos virág-varázslatokban gyönyörködünk.

Így élünk itt a szeretet-otthonban családdian, egymást segítve, és ha kell vigasztalva. Az olykor-olykor előforduló vitákat (mert ilyen a legjobb családokban is előfordul) megbékélés követi.

A megnyitás óta eltelt három év is bizonyította, hogy szükség van a betegek, idősek intézményes ellátására. Köszönet illeti meg ezért Sípos Tas Töhötöm tiszteletes urat és a presbitereket. Kívánom, hogy a bővítéssel kapcsolatos tervei minél hamarabb valóra váljanak, adjon a jó Isten ehhez nagyon jó egészséget.

Nem feledkezhetem meg Gellainé Marikáról, Mraucsikné Éváról, akik nagy szakmai tapasztalatukkal segítettek az intézmény beindítását. Jelenlegi munkahelyükön sikereket kívánok nekik.

JUHÁSZ ISTVÁNNÉ

A Református Szeretet Otthonban bensőséges ünnep keretében emlékeztek a szabadságharc 151. dík évfordulójára, március 14. díkén. Ünneplőbe öltöztek a bentlakók, és kedves, mosolygós arccal fogadták és élvezték az "Őszikék" Nyugdíjas klub igen színvonalas műsorát. Köszönet illeti a Nyugdíjasok énekkarát, a 48-as dalokért, amit zöld pruzlikos magyarruhában, pártával a fejükön, adtak elő. Együtt dúdolták a Kossuth nótákat az előadókkal a hallgatók. Megható volt a két szavalat, Csapóné, és Szilágyi László előadásában, Petőfi Sándor verseit mondták el. Az igen kedves és bőséges ünneplést, sütemény, bor, üdítő kínálata és elfogyasztása követte.

Megemlékeztek a Nőnapról is, szavalattal, virággal, és az énekkar újabb meglepetéssel szolgált: régi kedvelt dalokat, és magyar nótákat énekeltek. Ezután együtt nótáztak a jelenlévők, és mindenki feledte korát, baját, és önfeledten, mosolyogva énekelt. Az arckononásából ítélve, sokan, szívesen emlékeztek a régi, szép márciusi ünnepekre. Köszönet Sípos tiszteletes úrnak, és feleségének, akik az ünnepeket megszervezték, valamint az ott dolgozó nővéreknek, akik segítettek a lebonyolításban. Minden résztvevőnek néhány kedves órát szereztek, valamint méltó ünneplését Nemzeti ünnepünknek.

Császárné Gyuricza Éva

Március 15.-dikén, a nemzeti ünnepünkre való emlékezés Endrődön kezdődött a Szent Imre templomban. Sokan eljöttek, gyermekek és felnőttek. A mise áldozatát és a könyörgéseket a 48.-as szabadságharcban résztvevőkért ajánlottuk fel.

Részlet a plébános beszédéből:

Európa szeme rajtunk volt. Európai jelentőségű volt ez az esemény. A társadalmi igazságosság eszméjét az 1848-as forradalom fogalmazta meg a magyar társadalom számára máig ható érvénnyel. Nem véletlen, hogy az 1956-os forradalom is ösztönösen, tudatosan Petőfi és Kossuth eszméihez és jelképeihez nyúlt vissza, a megszületendő, új, demokratikus, polgári Magyarország ősforrásához megtérve. A "béke, szabadság és egyetértés" jegyében megfogalmazott tizen-

'99. Március 15.

két pont, a sajtószabadság, a törvény előtti egyenlőség, a közteherviselés, a képviselői egyenlőség alapján - mind-mind egy igazságos társadalom vágyképét fogalmazta meg...

1848-ban elkezdődött valami. Egy nép önmagára találása. Megtalálta azt a helyet, és méltóságot, ahová a Teremtő Isten helyezte és állította. Isten a saját képére és hasonlóságára teremtette az embert; Fia, Jézus Krisztus mindenkiért életét áldozta. Innét fakad méltóságunk, szabadságunk, értékünk. Népek, népcsoportok nem kerekedhetnek a másik fölé, nem igazhatják le, nem zsákmányolhatják ki egymást...Ma, ezekben a napokban ismét rajtunk a nagyvilág szeme. Ez a kis nép nagyon sokat küzdve és szenvedve,

félig elvérezve, nagy utat tett meg. Több önkényuralmon keresztül bukdácsolva, és túlélve, a fejlett és szabad népek közösségébe érkezik. Csatlakoztunk a NATO-hoz, a fejlett, és szabad népek védelmi rendszeréhez.

Mise után együtt mentünk a Hősök tereire, ahol az országzászló felvonása után a Rózsahegy Általános Iskola emlékező műsorát hallgattuk végig. A műsor után az önkormányzat, az egyház, az iskolák, és a helyi párt- és civilszervezetek képviselői koszorúztak. Ezt követően a Gyomai településrészen folytatódott az ünnepség. Dr. Kovács Béla, a Kner Imre Gimnázium igazgatója ünnepi emlékező beszédét a diákok színvonalas műsora, majd ezt követően a koszorúzás követte.

TURUL CIPŐ GYOMAENDRŐD

Szabadság tér 2.

Telefon: 66/386-891

66/386-251

A TURUL CIPŐBOLT

Új helyen: Gyomaendrőd, Fő út 204

(A Gyógyszertár mellett)

Megújult választékkal, bevezető áron kínálja termékeit.

VÁRJUK KEDVES

VÁSÁRLÓINKAT!

MINDENT EGY HELYEN, A PIKTOR BOLTBAN!

Gyomaendrőd, Fő út 204.

(Telefon: 66/386-611)

Kaphatók:

- festékek, lakkok, ecsetek
 - szerszámok, csavarok, szegek
 - ragasztók, zárok, vasalások, és linóleumok
- PADLÓ BURKOLÓ LAPOK MINTA UTÁN, HOZZÁ
RAGASZTÓK, FUGÁZÓ ALUZZAT KIEGÉSZÍTŐ

Garancia!

Minőség!

Kedvező ár!

Gellai Cipő

GYOMAENDRŐD, Fő út 140/2. - Tel.: 06-66-283-359

Az ablak
teszi
a házat

MŰANYAG AJTÓK,
ABLAKOK
GYÁRTÁSA EGYEDI
MÉRETERE IS.

5502 Gyomaendrőd,

Fő út 81/1

Tel/Fax: 66/386-328

CSAK EMELKEDETT LÉLEKKEL VÁLHATUNK EMELKEDETT NEMZETTÉ

A Pro Patria Összefogás a Kereszténydemokráciáért Egyesület február 27-én nagyszabású fórumot rendezett a XII. kerületi Csörsz utcai Művelődési Központban. A rendezvény címe: A kormány eddigi tevékenysége kereszténydemokrata szemmel.

Nemcsak az előadótermet, de az emeleti helyiségeket is megtöltötte a hallgatóság. Akik nem jutottak ülőhelyhez állva hallgatták végig a több órás előadásorozatot.

Maróth Miklós akadémikus, - aki a Pázmány Péter Tudományegyetem dékánja, - megnyitó szavai után Varga László országgyűlési képviselő, az Interparlamentális Unió magyar csoportjának alelnöke lépett az emelvényre, akinek szavait többször szakította félbe harsány taps. Többek között elmondta, hogy mindaz, aki nem támogatja a koalíciós kormányt, melyet beszédében politikai csodának nevezett, a nemzet ellen vét. Ugyanakkor kifejtette, hogy a magyar kereszténydemokrácia képviseletében a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség önállóságát meg kell tartani és meg kell erősíteni.

A NATO-ról szólva mondotta többek között, hogy „Mindannyian, akik iskolába jártunk és járnak, hallottuk, hogy mi vagyunk Magyarország, a nyugat védőbástyája. Hála annak a jó Istennek, hogy végre nyugat lesz a mi védőbástyánk.” Belső nyugalmat és békét hoz nekünk a csatlakozás a NATO-hoz. Majd így folytatta „Arra kérem Önöket, ismerőseiket, családtagjait, hogy március 12-én, amikor megkapjuk végre a nyugat védőbástyáját egy pillanatra álljanak meg valahol és gondolkozzanak el azon, hogy ezeregszáz évvel ezelőtt, mikor a honfoglalás történt, azóta hány tíz és százezer magyar vére omlott a szabadságért, s hogy mi itt most a mi gyönyörű nyelvünkön szabadon és függetlenül élhetünk és megerősödhetünk. S ha ezen elgondolkoztak, jusson eszükbe Kőlcsey gyönyörű szavai:

„Isten Áldd meg a magyart. jó kedvvel, bőséggel”. Szavait ezekkel a gondolatokkal fejezte be: Nem az optimizmus beszél belőlem, de legyen öröm a lelkekben, mert ha lelkesedni tudunk, a szív diadalmaskodik.

Majd Maróth Miklós akadémikus a Pázmány Péter Egyetem dékánja következett. Előadása a magyar oktatási rendszerrel foglalkozott. Elemezte a magyar oktatási rendszert abból a szempontból,

hogy érvényesülnek-e ma a keresztény elvek, a keresztény értékek az elemtől az egyetemig az oktatásban, melyek az egész Európában a boldog élet alapját jelentik hívők és nem hívők számára. Hangsúlyozta, hogy a ne lopj, ne ölj, szerszéd felebarátodat, olyan elvek melyek nem hiányozhatnak az iskolákból. Kiemelte, hogy, ha oktatásunkból az élet tisztelete, a hazaszeretet nem érződik ki minden tanár - a matematika tanárt is beleértve - minden óráján, akkor iskolarendszerünk egésze nem állja ki a tisztességes munka értékrendjét.

Ezután Rapcsák András országgyűlési képviselő, az MKDSZ ügyvezető elnöke, Hódmezővásárhely polgármestere következett. Beszélt a hagyományok tiszteletéről, mely nélkül nem lehet jelent, de a jövőt sem építeni. Konzervatívizmus - idézte - „egyenlő, a haladás élén menetelni”. Előadásában az önkormányzatok szerepével foglalkozott, a települések jelenlétével a magyar politikai életben. „Az önkormányzatok akkor tudják a feladataikat végrehajtani, ha ehhez az eszközei is rendelkezésre állnak. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy a mi népünkben meglévő kreativitást, ezer éves államiságunkban rejlő tudást veszni hagyjuk”. Az önkormányzatok a közvetítő, és a katalizátor szerepét jelentik a kormány felé.

A fórum következő előadója Surján László országgyűlési képviselő, a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség elnöke volt. Nagy hatású beszédéből idézzük e sorokat: „Romlásnak indult a hajdan erős magyar, az anyák nem szülnék, a fiatalok nem házasodnak, a kábítószer terjed, az erőszak tombol. És ebben a világban próbál a

kormány igazságosabb, testvéreesebb Magyarországot.” A kormány első intézkedései ezért a családok felé irányultak, a GYES visszaállítása az anyasági segély alanyi jogon jár minden szülő anyának. Rászorul a társadalom az örmre, mert már elszoktunk tőle, pedig „lógó orral, összeszorult szívvel nem tudjuk megoldani az előttünk álló feladatokat. Csak emelkedett lélekkel válhatunk emelkedett nemzeté”. Műveltség nélkül elképzelhetetlen a nemzeti megújulás, a társadalmi fellendülés.

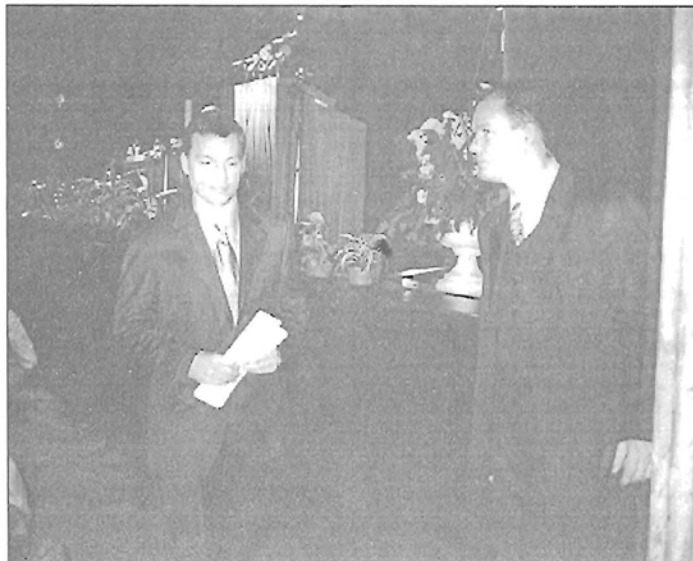
Majd Latorcai János országgyűlési képviselő, az Országgyűlés Gazdasági Bizottságának elnöke következett. Előadásában az ország jelen gazdasági helyzetével foglalkozott. „A kereszténydemokrata felfogás szerint a gazdaságpolitikának biztosítani kell a gazdasági növekedést, a fenntartó ütemű növekedést és koordinálni kell a gazdaság minden tevékenységét, hogy a folyamatok a legkisebb befektetések árán, a lehető legnagyobb hasznot jelentsék a társadalomnak.” Mindezt természetesen úgy kell biztosítani, hogy a keresztény alapértékek, a szociális igazságosság, a szolidaritás, a szubszidiaritás a lehető legnagyobb mértékben, legteljesebben érvényesüljenek - mondotta. Ezek a szempontok, melyeknek alapján kell vizsgálni a kormány politikáját. Megállapíthatjuk, hogy a makrogazdaság tükrében 98 egúszen jó év volt. A korábbi évek adataihoz, de a környező országok adataihoz képest nincs okunk elégedetlenségre, de elbizakodottságra sem. Mind a bruttó nemzeti össztermék, mind az ipari termelés, mind az ipar-, a gazdaság hatékonysága növekedett. Csökkent az infláció, javult a munkanélküliségi ráta. A

kormány ura a helyzetnek, megfontoltan, józanul és visszafogottan cselekszik, társadalmi párbeszédre készen. A továbbiakban elemezte gazdaság egyes ágait, az export, import alakulását, kitért a bankkonszolidálás okozta nehézségekre, valamint a fizetésimérleg kéthavi kedvezőtlen alakulásának okaira is.

Végül Orbán Viktor a kormány elnöke emelkedett szólásra. Visszatekintve a választási eredményekre ezeket mondotta: „A jobb-közép összefogás választási előfeltétele az volt, hogy a jobb-közép különböző pártjainak és értelmiségének egy fajta összefogó kapcsát alkotó értékrendet felismerjük, majd kellő vonzerővel a nyilvánosság előtt képviseljük.” Ennek a közös értékrendnek az alkotó eleme: a kereszténydemokrácia, a nemes értelemben vett konzervatívizmus, és a nemzeti szabadelvűség. A közös értékrend felismerésében és kialakításában, nyilvános képviseletében elvülhetetlen érdemei vannak a magát kereszténydemokrata elkötelezettségének valló értelmiségnek, melyek a különféle egyházi és világi szervezetekben, egyesületekben, konferenciákon fejtette ki közéleti aktivitását. „A politikai győzelmet meg kellett előznie a reménytelenség, kishitűség legyőzésének, és ez lehetetlen lett volna a kereszténydemokrata értelmiség elkötelezett közéleti részvétele és támogatása nélkül. - ugyanakkor kifejtette, hogy - a külső és belső társadalmi feltételek hiányában a kereszténydemokrata értékvilág politikai képviselete önálló politikai erőként nem képes végrehajtani az ország jövője érdekében szükséges politikai fordulatot. Am egy jobb-közép pártokat és csoportokat összefogó szövetségben nélkülözhetetlen szerepet kaphatnak, a szellemi erjesztő, a kovász szerepét tölthetik be a kereszténydemokrácia elkötelezettjei.”

Kedves Olvasóink! Tudjuk, hogy nehéz - talán lehetetlen is - egy ilyen hatalmas lélegzetű előadás-sorozatot egy oldalban összefoglalni. Mi csupán a fórumon elhangzott - általunk legfontosabbnak ítélt - gondolatokat kívántuk tolmácsolni. A Magyar Kereszténydemokrata Szövetség és a PRO Patria, Összefogás a kereszténydemokráciáért Gyomaendrődi Szervezete nevében 7-en hallgattuk élőben az előadást.

CSÁSZÁR FERENC

Bemutatjuk a Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítványt

Olvasóink tapasztalhatták, hogy az elmúlt hónapokban több alapítvány számolt be tevékenységéről. Ezúttal a Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány mutatkozik be.

Az alapítvány 1994 február 8-án kapta meg a Békés Megyei Cégbíróóság nyilvántartásba vételi számát és ennek alapján kezdte meg működését, 185.000 forint alapítói vagyonnal. Az alapítók részben magán, részben jogi személyek voltak. Császár Ferenc, Császárné Gyuricza Éva, Dr. Farkas Zoltán, Horváth János, Hunya István, Iványi László, Szujó Lajos, Szujó Lajosné, Vaszkó Irén és Várfi András egységesen 5.000 forinttal járultak az alapítói vagyonhoz, továbbá 135.000 forintot városunk három középiskolája: A Bethlen Gábor Ipari Szakképző és Szakközépiskola, a Kner Imre gimnázium és Kereskedelmi Szakközépiskola és (az akkor még működő) 617. sz. Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari szakközépiskola, Gyomaendrőd Város Önkormányzata, az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet, és a Thermix Kft fedezte különböző összegekben.

Az alapítvány vagyonának kezelését négytagú kuratórium látja el: Dr. Valah Béla elnök, Marsiné Giricz Erzsébet titkár, Ungvölgyi János és Varga József tagok. Célkitűzése, az akkor még csak terv szakaszban lévő építendő egyházi iskola támogatása, a működéshez szükséges tárgyi eszközök vásárlása a magasabb szintű oktatás érdekében, iskolai ünnepek, rendezvények támogatása.

A kuratórium haladéktalanul megkezdte az alapítói vagyon gyarapítását, '94 február 13-án (öt nappal a Cégbíróóság nyilvántartásba vétel után!) igen színvonalas jótékonyági estélyt rendezett 240 fő részvételével, ennek tiszta bevétele meghaladta a 100.000 forintot. Ezt évenként megismételtük hasonló, illetve még jobb eredménnyel, összesen három alkalommal. Ennek köszönhető, hogy eddig már az alapítói vagyont meghala-

dó, 240.000 forinttal, támogattuk az Iskolát. Ennek ellenére az alapítói vagyon ma már több mint félmillió forint. Két alkalommal 100-100 ezer forintot biztosítottunk tárgyi eszközök vásárlására, és amikor felépült az iskola és ünnepélyesen felvette a Szent Gellért Katolikus Iskola nevet, ezt az ünnepséget 40.000 forinttal támogattuk. 1997 őszén egy felejthetetlenül szép hangversenyt rendeztünk, azonban ennek kiadása jóval meghaladta a bevételt, mintegy 70.000 forinttal. Ez után a '98 évi kuratóriumi ülésen úgy határoztunk, hogy nem kockáztatjuk rendezvényekkel az alapítvány vagyonát, hanem megvárjuk, míg az a kamatjovírásokkal 500.000 Ft fölé emelkedik, s így annak éves kamatát, tehát jelentősebb összeget adhatunk az alapítói okiratban meghatározott célkitűzések egyikére évenként, anélkül, hogy a meglévő tőke csökkenne. Ezt az összeget az iskola védőszentje Szent Gellért napján tervezzük átadni, előzetes egyeztetés után, mely az alapítványban meghatározott célkitűzések egyikére fordítható.

A fentiekből látható, hogy a kuratórium jól gazdálkodott a rábízott vagyonnal. A kuratórium tagjai költségtérítés nélkül dolgoznak, sem telefon, sem egyéb költséget nem számolnak el. Mindössze az alapítvány könyvelését végző Dr. Galambos Béla kapja a könyvelésért neki járó díjat.

Számlánkat az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet vezeti, melynek száma: 53200015-10000070. Az alapítvány nyitott, bárki csatlakozhat hozzá az itt közölt számlára való befizetéssel, és erről adóigazolást is van módunkban kiadni. A személyi jövedelemadó 1%-át még senki nem ajánlhatja fel, mivel a Cégbíróóság csak 1997. október 9-én jegyezte be az Alapítványt. Erre legközelebb 2001-ben kerülhet sor.

MARSINÉ GIRICZ ERZÉBET

ORVOSI TANÁCSOK

A dohányzás és következményei

Mindannyian tapasztalhatjuk, hogy a legtöbb ember csak akkor határozza el, hogy elhagyja a dohányzást, amikor szervezetében már súlyos károk keltezték, amikor a betegnek már az élete forog kockán!

Epen ezért ajánljuk fi-

gelmükbe a következő sorokat, melyeket a Komádi Híradóban olvastuk Tóthné Diószegi Anna gyógyszerész tollából.

„A dohányzás káros az egészségre. A dohányzás veszélyezteteti embertársai egészségét is” - olvashatjuk a cigaretta dobozok oldalán, és ez így igaz. Ennek ellenére évente sok millió szál cigaretta elfogy Magyarországon.

A dohányzás okozta egyik legelterjedtebb megbetegedés a **krónikus hörghurut**. Kialakulásában különböző kockázati tényezők játszanak szerepet, úgymint környezetszennyezés, hátrányos gazdasági és társadalmi helyzet, öröklött tényezők, gyermekkorban elszennvedett gennyos légúti fertőzések. Mind az aktív mind a passzív dohányzás hozzájárulhat a betegség kialakulásához. A krónikus hörghurut, a légutak olyan gyulladással megbetegedése, melyet hosszantartó ártalmak váltanak ki.

Legfontosabb jellemzői a hörgők falának gyulladása következtében létrejövő átalakulása, a nyálmirigyek megnagyobbodása, a fokozott váladék-termelés és köpetürítéssel járó köhögés. Magyarországon a krónikus hörghurutot nem túlzás népbetegségnek tekinteni, hiszen a tüdőgondozói nyilvántartásban kb. 56.000 ilyen beteg szerepel, de a valós szám ennél sokkal magasabbra tehető, - kb. fél millió - hiszen a betegek korai stádiumban általában nem fordulnak orvoshoz, csak már kifejezettebb, komolyabb panaszaikkal.

A dohányzásnak a szervezetben különféle hatásai vannak: a nikotinnak rendkívül nagy a toxikológiai hatása, a szervezetben rendkívül sok helyen hat és ezek a hatások összeadódnak. Növelheti a szívfrekvenciát, ami azt jelenti, hogy nő az egy percen belüli összehúzódások száma, növeli a vérnyomást, élénkséget okoz, melyet később izomlazulás követ. Izgatja a központi idegrendszert, remegést és görcsöket okoz.

A dohányzás hajlamosító tényező a gyomorfekély, az agyi keringési zavarok és a tüdőrák kialakulására. A nikotin e súlyos, káros hatásai miatt nagyon fontos lenne a megelőzés, tehát kerülni kell a dohányzásra való rá-shokást, valamint fontos lenne az életmód megváltoztatása, ezen belül pedig a dohányzásról való leszokás.

A gyógyszerárakban félhavi, maximum kéthavi cigaretta árért többféle olyan készítmény kapható, melyek segítenek a leszokásban azoknak, akik erősen elhatározzák a cigaretta elhagyását. Cigaretta nélkül anyagilag könnyebben, egyébként pedig egészségesebben élhet Ön, és környezete is!

Mária néni meséi

FELEFÜL ÉS A FURCSA VENDEG II.

Torkoska szemrehányóan nézett Fortyogira.

- Minek kell neked az a bim-bam? - kérdezte rosszállóan - Nem lenne jobb, ha valami finom ennivalót hordanál a zsákodban? Borzasztóan szeretnék már falatozni egy kicsit!

- Van egy kis tegnapi torzsám, - mondta kelleetlenül Felefüll - azzal szívesen megkínállak benneteket. Várjatok! Mindjárt megteríttek. Csak tudnám, hová tűnt a lapulevel abroszom? - nézett körül kutatóan.

- Azt hiszem az volt a takaróm, - pislogott zavartan a hörcsög. - Nem találtam mást.

- Nagyon szép! - zsörtölődött Felefüll, és lázasan kutatóan a fiókban. - Csak tudnám, hogy hová tűnt a fakéreg tányérkám?

- Abba örültem a lisztecskémet. Valamibe csak kellett! - szabadkozott Fortyogi.

- Legalább a torzsát találhán meg! - sóhajtott keservesen Felefüll.

- Mak! - bújt el a füle mögé szégyenkezve Torkoska - Nem az volt, amit én ijedtemben bekaptam, amikor bim-bammolt a zsák:

- Ilyen szégyen! Most aztán mondjátok meg, hogy legyek házigazda?

- Sehogy! Azaz, hogy is mondjam csak, éppen arra akartalak töltötte egy sötét pult alá. kért, hogy add ki nekem bérbe a házadat! Boltot nyitok benne!

- Boltot? Pont az én házamban?

- Miért ne? Gondold csak meg!

- Akkor nem kell szégyenkezned azért, hogy nem tudtál megvenni dégelni minket. Akinek nincs háza, nem köteles vendéget fogadni.

- Van benne valami. - bólogtatóan Felefüll. - De akkor hol fogok lakni?

- A pult alatt, az biztos. Nézzétek, milyen pompás cégért festett nekem Ecset koma, a húsvéti nyuszi!

Felefüll gyanakodva nézegette az a jókora fakérget, amit Fortyogi előkotort a zsákból.

- De hiszen ez az én gyűrőtáblám! Kiáltott hangosan. - Ezen szoktam kinyújtani a káposztáslepényt!

- Na és? - nézett rá méltatlankodva a hörcsög - Attól remek cégér lesz. Hallgasd csak, mit írt rá a komád:

Megnyílt az új vegyes bolt!

Nálunk ilyen sose volt.

Kapható itt minden bőven,

Ami csak kell az erdőben.

Éhét, szomját olcsón oltja

A Fortyogi vegyes boltja.

- Gyönyörű! - ámuldoztak a

nyuszik, és Felefüll azt sem tudta

hová legyen a büszkeségtől, ami-

ért az ő gyűrőtáblájából lett a cé-

gér és az ő házikójából lesz a bolt.

Még az sem tudta elrontani örö-

mét, hogy Fortyogi másnap beköl-

mindenért kárpótolta őt az óriási

szenzáció. Még az Erdei Híradó-

ban is benne volt a világraszóló esemény: „Megnyílt a Makkos úti vegyesbolt”. Kisinas a nyuszi, még kisebb inas Torkoska, a másik nyuszi, üzletvezető és árubeszerző pedig Fortyogi a hörcsög.

Aki nem hiszi, járjon utána.

IVÁNYI
MÁRIA

LOCSOLÓ VERSEK

(Holló Gábor nyugdíjas tanító gyűjtéséből)

Jó reggelt, jó reggelt, kedves liliomszál,
Megöntözlek rózsavízzel, hogy el ne hervadjál,
Kerek erdőn jártam, piros tojás láttam,
Bárány húzta zengő kocsim s gyorsan ideszálltam,
Nesze friss rózsavíz, gyöngyöm, gyöngyvirágom,
Hol a tojás, piros tojás tarisznyámba várom.

Tapsifüles nyuszinak igen nagy a gondja,
Piros tojást, hímes tojást ide-oda hordja,
Hordjad, hordjad kis nyuszikám, csak így minden lánynak,
Kunyhóban is, kastélyban is szívrepesve várnak,
Szép a tavasz, de legszebb a húsvét másodnapja,
Hol a tojás, piros tojás hull a tarisznyába.

Az utcákon egymást locsolgatják, láttam.
Ifjú létemre én is elindultam.
Hogy harmatot öntsek ezen esztendőben,
Mert ha nem öntözünk a mostani évben,
Nem lesz szép virágunk majd a jövő évben!
Tegnap erre jártam,
Szép virágot láttam
Meg szabad-e öntözni?

THERMIX
ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

☐ 5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
☎ T/F: 66/386-614, 386-226

Értékesítésre ajánljuk:

Szövetkezetünk eladásra kínálja a Gyomaendrőd, Lévai út 21. Sz. Alatt (1320 m², 90%-a szilárd burkolatú) működő mésztöltő telepét a hozzá tartozó mésztöltő géppel, vasbeton égetett- és oltott mésztárolókkal.

Érdeklődni lehet: Gyomaendrőd, Ipartelep u. 3.
Knapcsék Béla szöv. Elnök
30/9552-374, illetve a fenti telefon számokon.

GAZDA ÁRUHÁZ (a Penny Market mellett)

Tavaszi ajánlatunk:

Tavaszi árpa, zab	3600 Ft/100kg
Kukorica vetőmagvak	6500 Ft/Ha-tól
Burgonya vetőmagok	90 Ft/doboz
Ratibrom patkányirtó	500 Ft/doboz

NÖVÉNYVÉDELMI SZAKTANÁCSADÁS A
SZAKEMBERTŐL!

06-66-386-539
forró drót: 06-30-9854-756.

Trodalmi oldal

ENDRŐDI HITVALLÁS

- CONFESSIO ENDROEDIENSIS -

Kinek-kinek helyet adott a Fennvaló,
madárnak fészket, embernek Hazát.
Minékünk áldott Árpád nemzetének
itten e drága Kárpátok zugát,
Európa szinte közepében,
bő-évezred jajos Golgotáján,
s mi, kik atomjaiképpen itt sereglünk,
a Körös-parton, Endrőd kies táján.

Bajra, gondra, túlélés-viszályra,
kibírni azt, ha baleknak szánnak,
s egyre-egyre porladó rajokban
vándorokat küldni a világnak,
kubikosnak, summásnak, cselédnek,
művésznek is, vagy verőlegénynek,
tudósnak és szakmák mesterének:
Nézd, hány arca van ez árva népnek?!

Szent Imre népe, lilimosé,
hol balgáké, hol okosoké,
ki kínjában egyet megtanult,
szolgál Décstől-Ámerikáig:
Túlélni azt, mi ránszabadult!
Kínlódásból, néha még dalolva,
fogcsikorgató azért-is-módra,
kövel tömött bakóként cipelni,
ha már ez a vacer-fajták sorsa!

Fogyatkozunk. Alig tizedünk otthon,
olykor viselni jöttmentek kegyét,
s napszentüléskor könnyet letörölni,
négy égtáj iránt hintve szerte-szét,
bár remélve: Elment a török,
levedlettük Kádárt, Rákosit,
kibőjtöljük új-labancainkat,
gyarmat-sorsba tipróinkat is!

Március 6-án Budapesten találkoztak, az Endrődiek Baráti Körének tagjai. Ez alkalmából Timár Máté író, a Barátikör elnöke egy verssel ajándékozta meg a kedves társaságot, melyet Márton Gábor tolmácsolat az est résztvevőinek. Íme a költemény! Azoknak is, akik akkor nem voltak közöttünk.

Csak szent legyen, akár a Miatyánk,
napi jussunk, hinni és remélni!
Ez az emberlét üzemanyaga,
azzal lehet holnapig elérni,
s összetartva méhkaptári módra,
szorgalmasan, eltűrni a mást,
jéghátán is embernek maradvá
Hitet-Hazát szolgálván legkivált!

Profán-búcsúnk, ez a sereglés is
arra szolgáljon: Kézbe a kezét,
s hallgatni a hazai harangszót,
mint a szívverést: Nem lehet eleget!
Keresni a holnap útját-módját,
mely többé tesz, porból felemel!
Ne feledjük: Az a parola,
ha egyért mind, mind egyért felel!

Próféta-korban legyen elég a szóból!
Mit mondhatnék még, Kedves Feleim?
Egész életem hazai vallomás,
imámon ámen, versemen a rím:
Segítsd Endrődöt Felséges Isten,
adj hitet és boldogabb jövődöt,
nyomunkba-lépő sok új nemzedéket,
s haló porunknak szülőföld szemfedőt!

Budapest, 1999. március 6.

TÍMÁR MÁTÉ

Az endrődiek budapesti találkozója

Az Endrődiek Baráti Körének vezetői március 6-án Budapestre a szokásos tavaszi találkozóra hívták tagjait. Endrődön megrendezésre kerülő találkozóra. Giricz László barátunk nagy örömet szerzett, mert Endrődről vetített diáképeket. Láthattuk a régi szép épületeket, és több esetben azok mai, sajnálatos modern felújított, átalakított formáit. Kovács Zoltán tanár úr kérte, hogy legközelebb minél több régi fotót, térképet, családfa készítéshez alkalmas adatokat hozzanak a jelenlévők. Köszöntötte a társaságot Iványi László plébánosunk is, elmondta a nagy tervet, miszerint a templom 200 éves ünnepére szeretnénk a belső felújítását. Szabó Zoltánné mint kuratórium elnök ismertette az „Endrői plébániáért” létrehozott alapítvány fő célkitűzéseit. Kérte a jelenlévők támogatását, hiszen a temetőket, évről - évre rendbe kell hozni, és akad ezen kívül még sok más tenni való is, amihez pénzügyi segítség elkelne. A jól sikerült est főszervezőinek, Timár Imrének, és Kovács Zoltánnak mindnyájunk nevében köszönet. Azzal a jóleső érzéssel és ígérettel búcsúztunk, hogy **MÁJUS 22.-ÉN ENDRŐDÖN** ismét találkozunk!

Hozzá tartozik az igazsághoz, hogy sajnos sokan vannak azok is, akik örökre eltávoztak közülünk. A találkozás hivatalos első perceiben mindig örájuk emlékezünk. Idén is néma felállással adóztunk a közelmúltban elhunytakra; Dr. Szujó Erzsébetre, Duda Andrásra, Hunya Lászlóra, Szabó Ernő barátunkra. Timár Máté elnökünk köszöntötte a megjelenteket, és átadta felolvasásra a találkozó alkalmára írt versét. Márton Gábor a vers felolvasása után Juhász Gyula versével köszöntötte a nőket, hiszen közelget a Nőnap. Kedves volt a szervező „fiúktól” hogy egy-egy csokor hóvirággal kedveskedtek a jelenlévő hölgyeknek, a később jövőeknek is jutott legalább egy szál virág.

A titkár, (jelen sorok írója) beszámolt az elmúlt időszak legfontosabb esemé-

nyeiről, és minden jelenlévőt nagyon nagy szeretettel invitált a május 22.-i Endrődön megrendezésre kerülő találkozóra. Giricz László barátunk nagy örömet szerzett, mert Endrődről vetített diáképeket. Láthattuk a régi szép épületeket, és több esetben azok mai, sajnálatos modern felújított, átalakított formáit. Kovács Zoltán tanár úr kérte, hogy legközelebb minél több régi fotót, térképet, családfa készítéshez alkalmas adatokat hozzanak a jelenlévők. Köszöntötte a társaságot Iványi László plébánosunk is, elmondta a nagy tervet, miszerint a templom 200 éves ünnepére szeretnénk a belső felújítását. Szabó Zoltánné mint kuratórium elnök ismertette az „Endrői plébániáért” létrehozott alapítvány fő célkitűzéseit. Kérte a jelenlévők támogatását, hiszen a temetőket, évről - évre rendbe kell hozni, és akad ezen kívül még sok más tenni való is, amihez pénzügyi segítség elkelne. A jól sikerült est főszervezőinek, Timár Imrének, és Kovács Zoltánnak mindnyájunk nevében köszönet. Azzal a jóleső érzéssel és ígérettel búcsúztunk, hogy **MÁJUS 22.-ÉN ENDRŐDÖN** ismét találkozunk!

Császárné Gyuricza Éva
Baráti Kör titkára

Könyvjelző

A Gyomaendrődi
Könyvtárba
érkezett...

MOLDOVA GYÖRGY:

Ha jönne az angyal

Moldova György írói munkásságának (szociográfiák, riportok, riportkönyvek, satirikus írások, fikciós regények és novellák) művei általában nagy sikert érnek el, s témaválasztásuk gyakran előre vetíti, hogy megjelenésük után jelentős vihart kavarnak.

Legújabb könyve "Ha jönne az angyal" címmel jelent meg. Ez a mű méltán számíthat sikerre, különösen az igényesebb irodalmat kedvelő és értő olvasók körében. A vihar azonban elmarad, hiszen az író több mint húsz éves kutatómunka után egy történelmi regényt lesz az olvasó elé. Egy olyan regényt, amely Mikes Kelemen életének utolsó 26 évéről szól, s amely napló, az események és a levél között".

Az események leírása a Rákóczi Fejedelem halálának évében, 1735-ben indul el. Mikes ekkor marad igazán egyedül a száműzetésben, így életének hátralévő esztendeit már többnyire csak a visszaemlékezésnek szenteli. A napló nem bővelkedik pergő eseményes történésekben, de leírások teszik izgalmassá: Rodostó életének bemutatása, a Mikes Környezetében élők, mint amilyen Ibrahim Müttiferrika, Bercsényi generális, Zay úrfi, Jávorka Ádám. Sorsukon és kapcsolataikon keresztül ismerhetjük meg a mindenkori magyar magatartáspókok gyűjteményét; a látványos öngyilkosságoktól a pártoskodó hajlamon át az árulásig, illetve a helytállásig. A száműzetést, immár csak a kitartás miatt vállalók beilleszkedését, valamint kapcsolatát a török kisvároska lakóival.

Moldova a korabeli iratok stílusában írt, de nem csak Mikes írására hagyatkozott, hanem a közeli korszakok más emlékiróinak feljegyzéseiből is merített: Pápai János, Komáromi János, Cserei Mihály. Megjelennek a Néma Barát, Pápai Páriz Ferenc gondolatai, sőt a századokkal később élt Füst Milántól és Osváth Ernőtől is idéz.

Az író közösséget vállal a regény egyik kulcsfigurájának, Müttiferrikának törekvésével, aki küldetésének tekinti, hogy barátjának, a mazuli Mikes básurg"-nak naplóját kinyomtasák. Moldova naplója nem Mikes Kelemen leírt szövegét, hanem történelmi sorsát választotta mintának. Regény született, nem életrajz. Szándéka szerint több mint Mikes Kelemen életútjának nyomon követése. Megfogalmazódik benne, az az írói szándék, hogy megértse és megértse az olvasókkal is Mikes Kelemen sorsában a számkivetett irástudó jellegzetes gondolkodását, hűségének és hazaszeretetének mozgatórugóit. Kibontakozik a helytállásnak teljes jelentősége, s egy

olyan ember életét mutatja be, amelyen keresztül megtanulható: miként kell megőrizni magunkat minden változáson keresztül.

Az Úr 1761 évének szeptember 29-ik napján a szentségeket magához vette, majd ugyanazon a napon a pestistől megérintve, érzékeitől hasonlóképpen megfosztva meghalt Mikes generális úr. Október 2-án eltemettem az Örmények Sirkertjében.

És annyi az egész, elvégeztetett barátunk, szegény Mikes básbug sorsa. Fáradozásai forduljanak a javunkra és engedje meg Allah, hogy kegyessége áldozatánál fogva a küszöbe szolgálai lehessünk.

Ibrahim Müttiferrika"

A KÖNYVET KÖLCSÖNÖZHETIK A
KÖNYVTÁRUNKBÓL. A RÓZSAHEGYI
KÖNYVTÁRBÓL. AZ ÉRDEKLŐDŐ OLVASÓK.

Dinyáné Bánfi Ibolya

Általuk és velük kedvesebb nekem a Körös vidéke

Két endrődi költő verskötete jelent meg napjainkban.

Gergely Ágnes remek versei "A barbárság éveiből" címmel (melyről januári számunkban részletesen írtunk) került kiadásra. Sajtónkban mindig ünnepi hangulatot teremtenek költeményei. Olyan érzés fog el, mikor olvasom, mintha a keleti vallás meditációja öntene el, vagy lelkigyakorlat utáni elmélkedés percci szállnák meg szívemet és agyamat. Nagy nyugalom és megbékélés érzése terjed rám olvasásakor. Nagyon köszönöm egykori kedves tanítványomnak e különös érzést, melyet fel-szítanak bennem versei. Babits, meg Vörösmarty olvasásakor lep meg hasonló lelkiállapot. Köszönöm, hogy megerősít endrődi mivoltomban".

Endrődi Bella János verses naplója 1995-1998 közt született verseit adja művészi illusztrációival. A poéta-festő, festő-poéta szerencsésen szomorú, vagy szomorúan szerencsés sorsa feledteti a felettünk el-

szállt éveket, a nehezedező öregedést. Érezni a kínban és szeretetben született sorsát. Mintha általa az évtizedekkel ez előtt elszállt időmávrá fiatalodna. Valahogy könnyebbnek érezzük életünk terheit, ha más sorsával vehetjük össze.

Büszke vagyok mindkettőjükre, általuk és velük kedvesebb nekem a Körös vidéke.

MÁRTON GÁBOR

TOTÁL VEGYESÁRUK ÁRUHÁZA

Gyomaendrőd, Endrődi út 1.

Tel: 66-386-637

06-20-9-254-663.

LEGÚJABB AJÁNLATA!

JÓ ÁR! JÓ MINŐSÉG! JÓ TERMÉS!

Hibridkukorica: Gazda - MVNK - DK
485 - DK 524.

Vetőmag burgonya: KONDOR UTE I. -
KLEOPÁTRA ELIT - DEZYRE UTE II.

Vetőmag takarmányborsó.

Apró vetőmagvak nagy választékban
A vetőmagvak fémzároltak!

Kapható továbbá: Étolaj 236 Ft./l.

Étolaj edénybe 210 Ft./l.

Étkezési burgonya,
gumicsizmak 2.100. Ft/pár.

Rózsahegyi Kálmán

1873 - 1961

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben éltek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Az olvasók tájékoztatására közöljük, hogy csak azokról az elhunytakról adhatunk híradást, akiknek hozzátartozói a közvéleményhez hozzájárulnak.

CS. SZABÓ IMRE, aki a Hámán Kató út 12/2 sz. alatt lakott, március 16-án, életének 86. évében hosszú betegség után visszaadta lelkét teremtőjének. Temetése március 18-án volt. Gyászolják: felesége, gyermeke és családja, valamint a rokonság.

DOMOKOS ENDRÉNÉ, aki lakott a Mirhóhádi út 3-ban február 25-én,

életének 79. évében, rövid szenvedés után elköltözött az élők sorából. Temetésére március 2-án került sor. Gyászolják: hét gyermeke, és családjaik, a rokonok és ismerősök.

FÜLÖP VINCE, aki Szabadság út 17. sz. alatt élt, március 4-én 66 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése március 9-én volt. Gyászolják: felesége, gyermeke és családja, rokonai és ismerősei.

Özv. LUKÁCS SÁNDORNÉ BARÁT ILONA, aki a Budai Nagy Antal utca 23.sz.ban lakott, március 14-én rövid szenvedés után 79 éves korában érte a halál. Temetése március 19-én volt. Gyászolják: gyerekei és családjuk

F. NAGY MÁRTONNÉ MARGITAY KATALIN, aki a Fő út 171-sz alatt lakott, március 4-én 79 éves korában rövid szenvedés után elköltözött az élők sorából. Gyászolják: családja, rokonai és ismerősei.

ROÓSZ ÁDÁMNÉ ÚJLAKI IRÉN, aki a Vásártéri Lakótelep 31-ben élt, február 27-én 66 éves korában váratlanul érte a halál. Temetése március 5-én volt. Gyászolják: 4 gyermeke és családjuk, testvérei és családjaik, rokonok és ismerősök.

TÍMÁR EDÉNÉ, aki Kodály út 12-ben lakott március 8-án rövid szenvedés után 91 éves korában, visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése március 12-én volt. Gyászol-

ják: gyermekei és családjuk, és a rokonság.

UGRAI ÁRPÁD, Polányi Máté út 8. sz. alatt élt, március 7-én, 71 éves korában hosszú betegség után távozott az élők sorából. Temetése március 12-én volt. Gyászolják: felesége és családjai, valamint a rokonság.

Fájdalommal megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett hitves és drága jó édesanya DR. UGRIN BÉLÁNÉ: CARAVAGELI MANUELA hosszú betegség és

szennedés után, február 25-én, eltávozott az élők sorából. Manuela hosszú utat tett meg a texasi (USA) Houston-ból az Endrödi Szarvasvégi temetőig, ahová kívánsága szerint a családi sírhelybe helyezték örök nyugalomra március 5-én. Gyászolják megtört szívvel: férje Béla, és gyermeke Gregory, valamint houstoni és magyarországi rokonsága, barátai. Nyugodj békében Manuela!

**Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!**

CIPÓTALPBÉLÉST SZONDÁTÓL

Rózsahegyi u. 11.
Telefon: (66) 284-301

GYERMEKCIPIŐ KÉSZÍTÉS

Csikós János

5502 Gyomaendrőd, Kör út 3.
(Öregszőlő, Kondorosi út)
Telefon: 06 60 485-788
Tel., Fax: 06-66-285-863

Béby-leányka-fiúmodellek 18-35-ös méretig
Bio papucs, szandál, klumpa 18-41-es méretig

A KERTBARÁT KÖR ÜZENI...

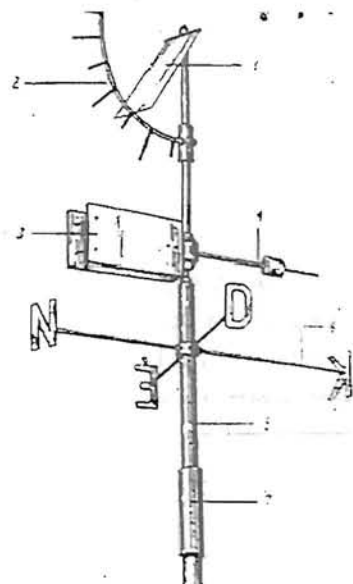
Tavaszi szél vizet áraszt...

Ha kicsivel nagyobb távolságra utazunk, gyakran előfordulhat, hogy egész úton semmi változást nem fedezünk fel az időjárásban. Más alkalommal pedig 30-40 km megtétele után erősen megváltozik az idő.

Az időjárás-változás a hőmérséklet ugrásszerű változásának az eredménye.

A szél a levegő áramlása. A szél iránya és sebessége az észlelés fontos szempontjai. A gőzgép feltalálása előtt egyedüli természeti energiaforrást a szél jelentette. Az egyszerű szélmalom az energiaszegény tájakon ma is használatosak. Régen, hazánkban is a szélmalom őrlték a gabonát. Endrődön a településtől délre működött a Szabó-féle szélmalom. Magyarország földrajzi fekvése miatt, jóval hátrányosabb helyzetben van, a nyugati, főleg a tengerparti országokkal szemben. Ma már nálunk csak turisztikai szempontból működnek szélmalomok. Nagyrészüket lebontották, illetve átalakították vendéglátó üzletké. Sok helyen az Alföldön lehet látni még széndarálókat. Ezek segítségével darálják meg a háziállatok részére a szemestakarmányt.

A szél irányának és sebességének megállapítására szolgál a széliránymutató, melynek alkatrészei:

1. a függőleges tengely körül billenő nyomócsap,

2. a nyomás alatt elhelyezkedő köríves skála, mely a szél erősségét méri,

4. a szélzászló gyűrűjéből kijövő ellensúlyt viselő fémrúd,

3. párhuzamos fémlapokból álló szélzászló,

5. a tartó hüvely (cső)

6. a csőre szerelt négyágú iránymutató, iránykereszt,

7. kúpos hüvely, felerősítésre szolgál.

A szélzászló a függőleges tengely körül forog. A szél úgy fordítja a zászlót, hogy a vaspálcán lévő súly mindég arra mutat, ahonnan a szél fúj.

Az alföldre a szelek leggyakrabban Észak-Nyugat, Észak-Kelet és Dél-Kelet felől érkeznek, de nem ritka az Észak, Dél felől fúvó szél sem. A leghasznosabb, mert a legtöbb csapadékot hozza az északnyugati szél. A nyári száraz meleg és a téli kemény hideg légtömegek pedig az északkeleti széllel érkeznek.

A kertészetekben és a mezőgazdaságban dolgozók tapasztalják, hogy a szélnek van jótékony, de káros hatása is. Melyek ezek?

- A párologtatás fokozására. (Sok csapadék esetén segíti a száradást és így a penészgombák lassabban szaporodnak. Kevés csapadék esetén viszont kiszárítja a termőtalajt.)
- Virágok beporzása.
- A páratartalom csökkentése. (Csökken a gombaveszély.)
- A környezet víz és levegő hőviszonyainak módosítása.
- Mechanikai kártétel. (A gyenge hajtások, faágak törnek le, nagy szél esetén az érett gyümölcs le hull, a gabona megdől stb.)

Ilyenkor tavasszal, de különösen áprilisban jellemző a széljárás hazánkban. (Böjti szelek, mondja a népi szólás.)

Így szól a népdal is:

“Tavaszi szél vizet áraszt,
virágom, virágom.
Minden madár társat válasz,
virágom, virágom.”

HUNYA ALAJOS

FEBRUÁR 25-TŐL MÁRCIUS 24-IG GyOMA BELTERÜLETÉN
8,3 MM CSAPADÉK ESETT.

AGRO ÁRUHÁZ

készítse be a lemosó vegyszereket,

kerti szerszámokat:

- gallyazó fűrészt,
- metszőollót,
- permetező gépet,
- fűnyírót.

Vásárolja meg

konyhakerti vetőmagjait, kaphatók:

- kukorica vetőmagok:
- DEKALB
- MV
- KISKUN vető burgonya, mini gumók.

VÁROM KEDVES
VÁSÁRLÓIMAT

Gyomaendrőd, Fő út 15.

Telefon: 06-20-9527-032 és

06-66-386-274.

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

VI. évfolyam 5. szám * Társadalmi, kulturális és hagyományőrző folyóirat *

1999. május

ŐK AZ ÉLET HORDOZÓI...

Mennyi vágy, kín, öröm, fájdalom, mosoly és könny, remény és keserűség, küzdés, szenvedés, vér, hősiesség, életáldozat jelöli útjukat.

Ha mérni lehetne az anyaszeretetet, hány fényévnyi távolságot jelentene, tömegben való mérhetés esetén egy világegyetemet alkothatna.

A rabszolgatorstól az emancipációig, a rajongásig szeretett sztárokig, világnagyságokig milyen hosszú és göröngyös út vezetett. Egyszerű, hétköznapi szóval szólva: szeretettel és elismeréssel, hálás szívvel köszöntjük az édesanyákat. Sok boldogságot, örömet leljenek gyermekeikben, családjukban! Az álmaikban elképzelt, megálmodott terveik, vágyaik váljanak valósággá! Leányaikat úgy neveljék, hogy méltók legyenek nemük legnagyobbjaihoz: Baradlainéhoz, Kosuth Zsuzsa, Brunszvik Teréz, Teleki Blanka, Teréz anya és sok-sok hasonló kiválóságok eredményeihez!

Együttal hálával emlékezzünk meg azok végtelen sokaságáról, akik küldetésüket, hivatásukat példásan betöltve pihennek örök nyughelyeiken. Legyen áldott emlékük! Lengesse sírjukon a hála virágát a dudorászó szellő. Soha ki nem alvó gyertyák fénye emlékeztessen rájuk, kik holtan is élők, és követendő utat mutatnak!

MÁRTON GÁBOR

Kép:

Brocky Károly:

Anya és gyermeke (1846-50)

Anyád is így jár valahol...

Az utcán látod őt.
Öregesen, félénken lépked,
cipője kitaposva,
ruhája ósdi,
már nehezen száll fel az autóbuszra
ügyetlenségéért kinevetik,
gondjai mások,
nem olyanok, mint a tieid.
Minden újtól kissé félve
húzódik el, -
szokatlanok, - nem ismeri.
te sem ültél mellé
meg nem magyaráztad.
Rádiód gombját
el nem csavartad, ha
csendre és nyugalomra vágyott;
csak egyszerűen nem értetted:
magad ebben az értetlenségben
többnek gondoltad,
mert más szavakat hallottál,
mert más zenére táncolsz,
mert más divatú a ruhád;
ő pedig kíváncsi a te örömödre,
kíváncsi a te szeretetedre

Ha az utcán látod őt,
amikor öregesen, félénken lépked,
mikor kitaposott cipőjében
nehezen száll fel a buszra,
segíts egy szóval, kis figyelemmel,
egy babszemnyi szeretettel, -
s tiéd lesz majd egy fáradt
öreg ember hálás tekintete;
s míg te szép cipőben autóval
járod a világot, addig
anyád így jár valahol.

Réthy István

A legszebb társadalmi ünnepünk az: Anyák Napja! Mindenkihez egyéni irányulású: fiatalhoz, öreghez, nőhöz-férfihoz, hívőhöz-hitetlenhez, minden bőrszínhez, hisz mindenkinek van, vagy volt édesanyja.

A hála és szeretet, a boldogság, a ragaszkodás, az emlékek és az élet forrása!

A művészet minden ágának legfőbb ihletője. Költemények, dalok, képek, szobrok, filmek leggyakoribb témája. Hivatásuk, küldetésük, munkájuk minden más fölé és elé emeli őket világ történetében. Anyja mindenkinek van, de sajnos nem mindenki lehet azzá a nők közül, és ez rengeteg boldogtalanságot, keserűséget, lelki szenvedést, és egyéni tragédiát idéz elő napjainkban is.

A Biblia Évjától napjaink kismájáig hosszú, végeláthatatlan sor kígyózik végig a ma ötmilliárdot is meghaladó emberiségben.

Önök joga van tudni...

hogyan az önkormányzat rendkívüli ülést tartott április 15.-diken, ahol fontos, nagy értékű, pályázatok benyújtásáról döntött a testület. Két beruházási elképzelésnek a következő 2 évi támogatási igénye is szerepelt a pályázatok között. E döntés jelentőségét a beruházási összegek nagysága reprezentálja, hiszen 770 millió körüli összegről volt szó.

A pályázatok között szerepelt többek között a város ez évi útépitési és útfelújítási terve is, ami mint beruházás és felújítás összesen 65 millió Ft. Feltelesen említést érdemel a Városi Gondozási Központ (Blaha úti) átépítési, a szennyvíz, a hulladéklerakó-építési és az ipari park cím elnyerési pályázati téma. Döntött a testület abban, hogy a Körös-Berettyó és a Körös Vizgazdálkodási Társulat küldöttgyűlésébe az önkormányzatot a jövőben Gellai Imre alpolgármester fogja képviselni. Ezt követően a

tette, hogy sajnálatos módon a Szó-Beszéd újság egy félreérthető cikket közölt a Tűzoltó Egyesülettel kapcsolatban több vonatkozásban is. Kiemelte a tévedésekből, hogy a támogatási összeg ugyan igaz, de ez nem a 98. évre vonatkozik, hanem az egyesület fennállása óta eltelt időre. (Micsoda különbség!) Ezt követően Császárné Gyuricza Éva képviselő élt bejelentési jogával. A Tájházban törént személyi változás ügyében rendkívül sajnálatos tényként minősítette azt a döntést, ami szerint április elsejével a Tájházban dolgozó Vaszkó Irén ny. tanárnőnek, (Város díszpolgára) és Hornokné Németh Eszternek (Városért Emlékplakett tulajdonosa) felmondtak. Ez a két ember mintegy 30 éve gyűjtötte a helyi és honismereti anyagot, önzetlenül, a köz javára értékmegőrző és értékkeremtő munkát végezve.

Császárné Gyuricza Éva
képvisező

Egy kép a március 25-i ünnepi képviselőtestületi ülésről. A város vendégei: Domokos László országgyűlési képviselő, a megyei önkormányzat elnöke (balról az első) és Balsay István államtitkár (balról a harmadik)

SPORT

Futógála Gyomaendrődön

Százitizenhárman indultak azon a futóversenyen, melyet várossá nyilvánításunk 10 évfordulója alkalmából rendeztek. Polgármester úr köszöntője után indult a verseny. Minden résztvevő teljesítette a távot, mintegy öt kilométeres szakaszon, melynek célja az endrődi Hídő Vendéglő volt. Bízvást mondhatjuk, hogy ezen a versenyen „nem az eredmény, hanem a részvétel” volt a fontos. E szép teljesítményért mindenki emléklapot kapott. Első helyezett Makán Tamás. A legfiatalabb résztvevők Farkasinszki Zita és Mariann 8 éves ikerpár voltak. A legidősebb résztvevő pedig a 44 éves Molnár Albert. A várossal egyidősek csoportjában Dógi Jenő volt a győztes.

Gratulálunk a résztvevőknek!

Labdarúgás

III. 21. Békés - Barátság 1:1. Ifi: 1:0
1000 néző.

13. percben Janis remekül ívelt baloldali szögletét Molnár fejével a balsarokba csúszította. 0:1

75. percben Petruszán szögletét Szeiti megcsúszította, s a tisztán álló Bagyinka kapusból nagy erővel vágta a hálóba. 1:1

A megyei rangadón a küzdő jelleg dominált. A kemény, de sportszerű mérkőzésen az ötletben volt hiány. Csatáraink nem mertek vállalkozni.

Jók: Molnár, Janis.

Tabella: 1. Hódmezővásárhely 17 10
5 2 28-13 35

2. Barátság 16 9 7 1
31-16 34

Megeyi I. Oszt.

1. Gyoma 17 13 2 2
49-14 41

III. 27. Barátság - Battonya 4:0 Ifi
1:0

A mérkőzést Kondoroson játszottak.

8. percben Lipták az ötösre ívelt, Molnár 8 méterről a kapuba továbbította. 1:0

35. percben Nagy I. középre lőtt labdáját Brakszatorisz a kapuba továbbítja. 2:0

37. percben Szépitési lehetőséghez jutott a vendég csapat. Lipták a büntetón elüti a kítőrtámadót. A megítélt büntetőt Halász kivédi.

75. percben Lipták középre ad, a szemfüles Janis a hálóba továbbítja a labdát, 3:0

80. percben Molnár talál Cziglédszky elé, aki egy tetszetős csel után megtalálja a hosszú sarkot 4:0.

Jók: Sárosi, Lévai, Janis, Molnár.

A tabellán változatlanul 2. a Barátság.
Megeyi I. Oszt. ban Első Gyoma FC.

IV. 4. Hódmezővásárhely - Barátság.
2:0. Ifi 1:0

A mérkőzés ezer néző előtt zajlott.

9. percben Janis szögletét Molnár 3 méterről a kapuba rúgta. Oriás és sorsdöntő lehetőség volt!

15. percben Szűcs műesését a bíró büntetővel jutalmazta. Kis értékesítette 1:0

60. percben Janis ordító helyzetben a kapu mellé lőtt.

73. percben Jobboldali hazai támadásból a közepre adott labdát két védőnk is tétovázott elrúgni, a berobbanó Molnár megszerezte a második gólt.

Közepes iramú meccsen a Barátság végig mezőfőnyben játszott. A csatárok a kínálkozó nagy helyzeteket is elhibázták.

Jók: Lipták, Sárosi, Halász.

A tabellán a Barátság a negyedik helyre csúszott.

Megeyi I. oszt.-ban Gyoma FC változatlanul az első helyen van!

IV. 10. Barátság - Békéscsaba
Jamina 0:0 Ifi: 0:1

A mérkőzést ezúttal is Kondoroson játszottak, 400 néző mellett.

10. percben a kapura törő Horváth elől Halász kifutással tisztáz. Veszélyes helyzet volt.

32. percben Molnár 22 méteres gyilkos erejű lövését a jobb sarokból Molnár kikotorja. Remek teljesítmény volt.

75. percben Nagy becslezte magát a tizenhatosra, majd visszagurított Brakszatorisznak, aki nagy erővel lőtt a kapura, de az élbe vetődő Pusztairól a labda a mezőnybe vágódott.

82. percben Cziglédszky tiszta helyzetben fölé bombázott.

Kemény, helyenként durva mérkőzés volt. A vendégek alaposan megszervezték védelmüket, csak néhány ellentámadással kontráztak. A Barátság végig uralta a mezőnyt, de a fülényből gólról nem futott.

Megeyi I. Oszt. 1. Gyoma FC.

IV. 18. Örkény - Barátság 4:0. Ifi:
1:1. Játékvezető: Sebestyén.

Ezt a napot fekete betűkkel írjuk be a csapat krónikájába. Nagyon hiányzott a sárgalapok miatt Lipták. Az utóbbi idők leggyengébb teljesítményét nyújtotta csapatunk. Rendkívül enerváltan teljesítettek. Hitehagyottan fociztak. Minden részükben jobbaktak voltak a hazaiak, még ebben az arányban is megérdemelten győztek. A máskor remek védelem hibát-hibára halmozott. Valóságos átjáróház volt. A csatárok nem gölt, de még gólhelyzetet sem teremtettek, pedig a mezőnyben fölé nőtünk Örkénynek.

A tabellán a Barátság az 5. helyre esett vissza!

Megeyi I. Oszt. 1. Gyoma FC 21 15 3

3 58:19 48

2. Csabacsüd 21 14 4

3 49:26 46

* HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK *

Ujra ünnepelt Debrecen

Olvasóink bizonyára emlékeznek arra, hogy márciusi számunk vezércikkében megemlékeztünk a 150 éves „Függetlenségi Nyilatkozat”-ról. 1849. április 14-én a debreceni Nagy Templomban Kossuth Lajos és kormánya megfosztotta a tróntól a Habsburg-házat.

Most az ország vigyázó szeme ismét Debrecenre vetődött, április 14-én a kormány ünnepi ülésen emlékezett a jeles évfordulóra.

Az idősebb nemzedék még emlékezik 1944-re, amikor ugyanitt megalakult az Ideiglenes Kormány. Tőlünk akkor Vaszkó Mihály, Rácz Lajos, Cserép Mátyás és Majoros Sándor vett részt az országgyűlés munkájában.

HELYESBÍTÉS! Áprilisi számunk 56. oldalán a Református Szeretothonban tartott ünnepségről számoltunk be. A cikkben tévedés folytán névelírás szerepel, tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a műsort a Klub helyes elnevezése: „ŐSZIDŐK Nyugdíjas Klub”, a vers előadója pedig helyesen: SZŰCS LÁSZLÓ úr volt. A hibáért szíves, megértő elnézésüket kérjük.

KRESZ VETÉLKEDŐ A RÓZSAHEGYI KÁLMÁN ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

Nagy izgalommal készülünk a vetélkedőre.

Az első napon előadásban vettünk részt, melyet R. Nagy Tibor közlekedési oktató tartott a kerékpár helyes felszereléséről és a közlekedési szabályokról. A második alkalommal a közlekedési táblákról beszélgettünk.

Harmadik napon írásbeli vizsgát tettünk a hallottakról.

Ezután következett a gyakorlati verseny. Két csapat mérkőzött meg egymással.

A feladat: kerékpárral végigmenni egy ügyességi pályán.

A negyedik napon kerékpártúra következett. Ezt minden csapat maga szervezte. Mi Mezőtúrra mentünk. A Fozekas Múzeumban voltunk, mely 15 km távolságra van Endrődötől.

Nagyon érdekes és tanulságos volt a vetélkedő. Jól éreztük magunkat és közben sok újat tanultunk meg a közlekedésről.

HORNOK ÁDÁM
5. C. oszt. Tanuló

TALÁLKOZÁS SZOKOLAY SÁNDOR ZENESZERZŐVEL

Április 14-én a Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola tornacsarnokában a FILHARMONIA KHT. által rendezett hangversenyen találkoztak az iskola növendékei és nevelői testülete Szokolay Sándor zeneszerzővel, akik csodálatos élményben részesülhettek. Az elismert zeneszerző röviden bemutalkozott. Életútja Tarhoson át vezetett a fővárosig, az európai majd világhírnévig. A műsorban műveiből keresztmetszetei ismerhettek meg a diákkori alkotásaitól a hírnévszerző munkáig. A műsort Szilágyi György vezette. A szerző nagy sikerű műveit Juhász Edit (cselló), Kocsis Andrea (hárfa), Matkócsik Ilona (fuvola), Farkas Pál (zongora) tolmácsolták remek előadásban. A „Gloria in excelsis Deo” zárószámként tomboló sikert aratott.

E felejthetetlen élmény sokáig emlékezetes marad diákoknak, tanároknak egyaránt.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában
1999. április 21-én sportdelutánt rendeztünk. A tanulók lelkesen készültek erejük, tudásuk összemérésére.

Az izgalmas tornaverseny során a következő eredmények születtek.

4. osztály:

Fiúk:
Kozolsvári Levente Izsó Zoltán I.
Kovács Tibor II.
Nagy Gergő III.

I. helyezés

Lányok:
Fagyas Róbert II. Izsó Zita I.
Lövei Tibor III. Kéri Nóra II.
Benga Nikolett III.
Mátrai Orsolya I. Kondor Nóra III.

Lányok:

Mátrai Orsolya I.
Varga Viktória II.
Szűcs Beáta III.

3. osztály:

Fiúk:
Feuerwerker Daniella II.
Kozolsvári Krisztián III.

KÖZÖSSÉGI HÁZ MÁJUS HAVI PROGRAMJA

1-én 11-től 19 óráig. Majális az Öregszőlőben: szabadtéri program: majorette bemutató, - „Jó ebédhez szól a nóta” (A magányosok klubja énekkara), S. V. K. Zenekar, - Játékos vetélkedők, a Milla-trió műsora, néptánc műsor. VENDEGLÁTÁS! TOMBOLA!

3-án	18 órától	Magyar Kereszténydemokrata Szövetség gyűlése
9-én	14 órától	Gyermek Bélyeggyűjtő Kör vezetői Kulcsár István
12-én	17 órától	Cukorbetegek klubja
	18 órától	Zenés est a Magányosok klubjában
13-án 9-től	15 óráig	Bemutakozik a békési Lazarus Kft.
21-én	15 órától	Szakáll Sándor Kiállításának megnyitója. (A kiállítás május 28-ig tekinthető meg.)
23-án	14 órától	Gyermek Bélyeggyűjtő Kör vezetői Kulcsár István
22-én	17 órától	A Rózsashegyi Kálmán Ált. Iskola gálaműsora
23-án	18 órától	A magányosok klubja vacsorája
28-án	19 órától	DISCO
30-án	14 órától	Gyermeknap zsűr.

LEVÉL A SZÜLŐFÖLDRE

Kedves Barátaim!

A húsvéti ünnepekre érkezett meg a **VÁROSUNK** új száma és a városrá nyilvánítt 10. évfordulójára kiadott válogatás, gyűjtemény a három helyi újságból.

Szép ünnepi ajándék volt ez a két küldemény. Helybe jött a szülőföld, felidézve az Endrődön töltött évek hangulatát, bemutatva a mai polgárok gondolatait, a város aktuális életéről.

Ifjúságom kedves személyiségeiről olvastam az újságban. Márton Gábor a „legfiatalabb” városi díszpolgár **Szabó Ernőtől** búcsúzik, aki néhány hete halt meg. Bemutatja a nagyszerű pedagógus tragédiákkal teli életét. Az egyik szomorú események elsős gimnazistaként, 1956-ban, én is tanúja voltam. Az akkor a gyomai gimnázium kollégiumának igazgatója, Szabó Ernő, aktív szervezője volt a forradalmi eseményeknek. 1956. december közepén a karhatalom az irodájából vitt el. A börtönbüntetés letelte után nem jött vissza régi munkahelyére. A gimnázium évkönyvében így emlékezik erre az időszakra:

„Hálás vagyok a sorsnak, hogy a gyomai gimnázium induló éveiben, az alapok lerakását munkámmal szolgálhattam. Bizom a következő nemzedékben, vigyék tovább a jog és a szabadság zászlaját.”

A gimnázium 45 éves történetére visszatekintve elmondhatom, hogy megvalósult Szabó Ernő vágya.

Tímár Máté két verse adja meg az újság alaphangulatát. A prózairó Timár Máté az utóbbi éveiben versekbe összegzi élettapasztalatát. A földi élettől búcsúzás hatja át minden versét. Aki ismeri a szerző családi tragédiáját, csalódását a szerelemben, együttérzéssel olvassa az öregkori másodvirágzás költeményeit.

Eredeti ötletnek tartom, hogy a három városi újságból válogatást szerkesztettek. A cikkek a gyomaendrődi gazdasági, kulturális élet progresszív jellemzőit tartalmazzák. Örülnék, ha Szeghalmon legalább egy újságból lehetne válogatni. A gyomaendrődi újságkiadás példa lehet más települések alkotó értelmiségei számára.

Folytassák tovább az eddigi munkájukat! Mutassanak be más személyiségeket is az „in memoriam” sorozatban! Néhány javasolt név: Balog Bálint, Balogh József, dr. Csókási Béla, Rosza Márton, Bíró Teréz.

További sikereket kívánok a „Városunk” minden alkotójának.

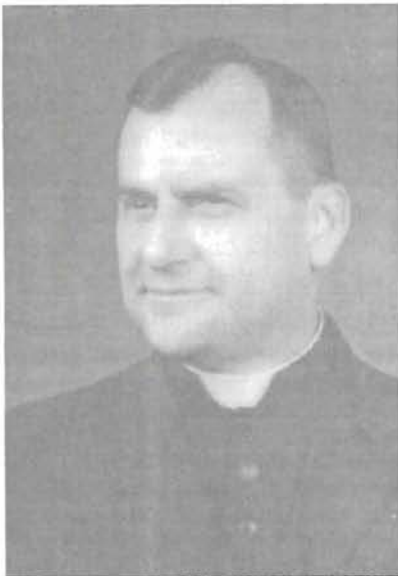
VASZKÓ TAMÁS
a szeghalmi Péter András Gimnázium igazgatója.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó! új kenyér íze, lepergő könny sója,
Sarkcsillag a négy égtáj felől! öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Anyanyelved billyogként jelöl! Isten áldjon! Te légy végső álmonk,
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld, s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Tóth Imre atya

(Endrőd,
1903. január 1.

- 1964. Március 7.
Weland, USA
Ontario állam)

Tóth Imre kovácmester és Szabó Erzsébet öt gyermeke közül az egyetlen fiú Imre. Testvérei: Irma, Etus, Gizi, Eszter.

Iskoláit Endrődön végezte. A kitűnő tanuló tovább tanulását Bencze Sándor ig. tanító szorgalmazta. Így került Békéscsabára gimnáziumba. Az értelmes, szerény, mélyen vallásos fiú már gyerekek kora óta foglalkozott a papi hivatás gondolatával. Apja azonban orvost kívánt belőle nevelni. A kitűnő érettségi után gyermekkori barátjával, Tímár Sándorral együtt

felvették az orvosi egyetemre. Azonban Imre, bár elméletileg felkészült tanuló volt, de a szakmai gyakorlatokat (bonctan) nem szerette, kinszenvedést jelentett számára, olyannyira, hogy a második évfolyam elvégzése után már nem is ment kórházi gyakorlatra. Felvétellel jelentkezett Esztergomba, az érseki papneveldebe. Ő maga mindvégig azt vallotta, hogy a két év orvosi képzés erősítette meg végleges elhatározásában. A testi gyógyításnál sokkal fontosabbnak tartotta a lelkit, melynek sikeres gyakorlásában segítségére szolgált a testi kórok ismerete, kezelése. Magába mélyedt, komoly, hithű fiatal életet élt.

1927. július 27-én szentelték pappá. Első szentmiséjét Endrődön mutatta be. Az érdeklődés oly nagy volt, hogy hatalmas templomunk zsúfolásig megtelt, de szép számmal voltak, akik a falakon kívül rekedve lehettek tanúi e nagy eseménynek.

Káplánként tevékenykedett: Gyulán, Csorváson, Nagyszénáson, Hosszúpályiban és Budapesten is. 1943-ban kihelyezett káplánként Hunyára (akkor: Endrődszentlászló) jött. A hívők szeretettel fogadták komoly földijüket, aki fáradhatatlan volt a hitélet megerősítésében. 1957-ig szorgalmas lelkipásztori munkát végzett. A pártállam létrehozása után nem nézték jó szemmel sikeres munkáját, hiszen Hunyán volt a legmagasabb számarányú a hittanra járók száma. Először a nevelők egy részét (Tímár Klára, Bence József) helyezték el a községből. Amikor ez sem segítette a kívánt eszmei változást, Imre atyát letartóztatták, bebörtönözték. Vácott raboskodott, koholt vádakkal illeték, mert állítólag bírálta a „béke-papság” gondolatát. Rövid vallomásának fő mondanivalója az volt; **„sem Istenem, sem Hazám, sem Népem ellen nem vétkeztem. Megadtam Istennek és a császárnak is, ami őket illeti. Sem haragosa, sem elensége nem vagyok senkinek. Gyűlölet nincs szívemben, még azok ellen sem, akik ok nélkül ellenem cselekedtek.”**

Közben Gizella húga (Bodnár Ferencné) még 1927-ben kiment Amerikába. Tóth Imre atya is útlevelet kért, amit bizonyára, hogy minél előbb megszabaduljon tőle, könnyen megkapott. 1957-ben az „Újvilág”-ba távozott. Welandba, (Ontario állam) népes magyar egyházközségbe helyezték, ahol korábban is kivándorolt magyar plébános volt. Fáradhatatlanul apostolkodott a magyarság megtartásáért, a hitélet tisztaságáért. Azonban régebben észlelt szívpanaszai évről-évre erősödtek. Húgának írt egyik levelében írta: „Esztikém, kedves testvérem, érzem, és tudom, hogy a betegségem nem gyógyítható.” 1964. március 7-én a templomban, misézés közben érte a halál. A közeli Niagara zúgása zenéi morajlón alató dalát. Beszületet szerzett a magyar névnek. Áldott legyen emléke!

MÁRTON GÁBOR

SHIRCHADASZ
& hang

HOLLAND ÉNEKEGYÜTTES KONCERTJE MÁJUS 5-ÉN, SZERDÁN ESTE 6 ÓRAKOR LESZ AZ ENDRÖDI TEMPLOMBAN.

FELNŐTTJEJEGY 320,- DIÁKJEJEGY 160 Ft. A JEJEGYK ÁRA AZ ÉNEK-KAR SZÁLLÁS- ÉS ÉTKEZÉSI KÖLTSÉGÉT FEDEZI. JEJEGYK ELŐVÉ-TELBEN KAPHATÓK A PLÉBÁNIAI IRODÁN.

KONCERTJÜKRE
SZERETETTEL HÍVUNK ÉS VÁRUNK MINDENKIT.

ÉVFORDULÓK NAPTÁRA

1999. AZ IDŐSEK NEMZETKÖZI ÉVE valamint színészi kifejezőképessége különleges pozíciót, rangot kölcsönzött alakításainak. A Metropolitán Opera (USA) állandó vendége volt.

Május 1. A MUNKAVÁLLALÓK SZOLIDARITÁSÁNAK NAPJA

Május 2. (Május első vasárnapja) ANYÁK NAPJA

Május 5. ESÉLYEGYENLŐSÉG VILÁGNAPJA - EURÓPA NAPJA

Május 8. 1991, Jászberény SZÉKELY MIHÁLY (†1963. március 5. Budapest)

Operaénekes. A magyar operakultúra ki-

Május 10. MADARAK ÉS FÁK NAPJA

Május 15. AZ ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYSZERETET NAPJA

Május 18. MÚZEUMI VILÁGNAP - Múzeumok nemzetközi napja

Május 28. 1916. Budapest, SVÉD SÁNDOR (†Budapest 1979. június 9.) Operaénekes. Énektanulmányait Olaszországban végezte. Először Budapesten 1927-ben mutatkozott be a Bajazzók Silvio szerepében 1936-tól a Bécsi Operaház tagja. 1941-50 között a Metropolitán énekese. Sorban járja a világ valamennyi híres operaházát, ahol ünnepezt vendég volt. Különösen Verdi-szerepekben aratott sikert.

Május 30. (Május utolsó vasárnapja) GYERMEKNAP

Május 31. DOHÁNYMENTES VILÁGNAP

MEGHÍVÓ

Az Endródiak Baráti Köre vezetősége május 22.-én, hívja és várja haza az elszármazottakat, az itthon élő Baráti Kör tagjait, és mindenkit, aki érdeklődik a találkozónk iránt nagyon nagy szeretettel várunk!

Programunk:

- 9.15 órakor kezdődik a Szent Imre templomban ünnepi szentmisével.

- Mise után gyalog átmegyünk a Hősök terén a Ligeti iskolába.

- 10.45 óra és 11 között megkezdjük az ünnepséget:

Vers, ének, anekdota, ballada.

- Rendes éves beszámoló.

- Endródi Szabó Zoltán képiállításának megnyitása.

- 13 óra körül, legkésőbb 13 óra 30 perckor ebéd a Dómszögön.

- Ebéd után kötetlen beszélgetési lehetőség.

- 17 órakor a Rózsahelyi Ált. Iskola tanulóinak gála műsora a Műv. házban

Jelentkezni, május 15.-ig lehet, írásban, vagy telefonon:

5502 Gyomaendrőd Damjanich u 15

Telefon: 06 66 386-323, vagy 06 66 386-689, 285-435, 285-738.

Szálláslehetőség van.

Ebédre választani lehet birkapörkölt, vagy vegyes sült hús között.

Kérjük, hogy értesítse érdeklődő ismerőseit, hiszen az újsághír nem jut el mindenki-

hez, és külön meghívót nem tudunk küldeni.

Tisztelettel:
Császárné Gyuricza Éva
Titkár

A Rózsahelyi Napok ünnepsége, idén is kétnapos, az első nap május 21.-dikén lesz, amelynek programjára szintén szívesen hívunk és várunk minden érdeklődőt.

A május 21.-diki program: (az iskolában)

8 - 9 óráig Vetélkedő, ki tud többet Rózsahelyi Kálmánról.

9 - 11 óráig Rendhagyó tanítási órák, amelyekre a meghívott előadók:

Rózsahelyi Marika

Gergely Ágnes író,

Gircz László tanár

Hornokné

Németh Eszter ny. tanár,

Kovács Zoltán ny. tanár

Dr. Papp Sándor, tanár,

Dr. Rácz Béla lézerkutató,

Szonda István néprajzos,

Tímár Máté író

11-12 óra között eredményhirdetés

15 órakor koszorúzás a Tájház falán

elhelyezett Rózsahelyi emléktáblánál

16 - 18 óráig futball és kézilabda mérkőzés szülő-diák, tanár csapatok között,

Este tábortűz

Mentsük meg a hunyai templomot!

A téli belvizek a hunyai templomot is erősen megrongálta, megsüllyedt a templom alapzata, valamint a karzatot és tornyot tartó két oszlop, ennek következtében megdőlt a torony is. Több helyen megszakadt a fal, lehullott a vakolat. A további romlást szeretnénk megállítani, és a károsodásokat helyrehozni. Felújítási terveink már vannak, anyagi erőforrás még nincs. Kérjük, aki tudja, támogassa a templom helyrehozatalát.

Felújításra adományokat a következő módon tudunk fogadni:

1. Az anyaegyház alapítványára történő befizetéssel vagy átutalással:

Endródi Szent Imre Egyházközségért Közhatszűn Alapítvány

5502 Gyomaendrőd, Fő út 1.

Telefon: hétköznap 8-12 között: 66/283-940

Számlaszám: Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet 53200015-10003231

Föltétlenül jelöljék meg: Hunyai templom javára

Adókedvezmény igénybeviteléhez a befizetéséről igazolást tudunk adni.

Kérésre levélben csekket is tudunk küldeni.

2. Postai pénzesutalványon, az endródi vagy hunyai plébánia címére elküldve, és itt is kérjük a megjelölést: Hunyai templom javára

3. A hunyai plébánián, személyes befizetéssel

Garancia!
Minőség!
Kedvező ár!
Gellai Cipő

GYOMAENDRÖD, Fő út 140/2. - Tel.: 06-66-283-359

Az ablak
teszi
a házat

MŰANYAG AJTÓK,
ABLAKOK
GYÁRTÁSA EGYEDI
MÉRETEKRE IS.

5502 Gyomaendrőd,

Fő út 81/1

Tel/Fax: 66/386-328

MÁJUS HÓNAP ÜNNEPEI

1. szombat:	Szent József, a munkás
3. hétfő:	Szent Fülöp, és Jakab apostolok
4. Kedd:	Szent Flórián vértanú
7. Péntek:	Boldog Gizella
16. VASÁRNAP:	URUNK MENNYBEMENETELE
20. Csütörtök:	Sienai Szent Bernardin áldozópap
22. Szombat:	Szent Rita
23. VASÁRNAP:	PÜNKÖSDVASÁRNAP
24. HÉTFŐ:	PÜNKÖSDHÉTFŐ
26. szerda:	Néri Szent Fülöp áldozópap
27. Csütörtök:	Canterbury Szt. Ágoston püspök

MÁJUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnapokon: 8-kor, és este 19-kor, hétköznap reggel fél 8-kor. Május estéin 19 óraker májusi litánia

Szent Gellért Iskola kápolnája: Minden hónap 2. és 4. vasárnapján fél 12-kor. (május 9., és 23.) Május 9-én 16 óraker Anyák napi ünnep keretében mise az édesanyákért. 23-án, Pünkösdkor elsőáldozás.

Hunva

Vasárnapokon: délelőtt 10-kor. Hétköznapokon: kedden, csütörtökön és szombaton este 18-kor, valamint elsőpéntekenként is, este 18-kor. A szombat esti mise előesti mise, így érvényes vasárnapra. Május estéin fél 6-kor, vasárnap fél 10-kor májusi litánia. Május 16-án, vasárnap délelőtt 10 óraker elsőáldozás.

Gvoma

Vasárnapokon 10-kor, hétköznapokon 18 óraker. Mise után litánia

Minden nap imádkozunk az Úr imádságát, a Miatyánkot. Ezért most egy új sorozatot indítunk, a Miatyánk magyarázatát. a Katolikus Egyház Katekizmusából

„Mi“ Atyánk

A „mi“ Atyánk Istent jelenti. A mi részünkről ez a „mi“ jelző nem birtoklást jelent, hanem egy egészen új kapcsolatot Istennel.

Amikor az mondjuk: „mi“ Atyánk. először is elismerjük, hogy a szeretetből született ígéretei, amelyeket a próféták előre hirdettek, mind beteljesedtek az új és örök szövetségben. Krisztusban. Mi az „ő“ népe lettünk, és ő ettől kezdve a „mi“ Istenünk. Ez az új viszony ingyen adott kölcsönös egymáshoz tartozás: szeretetből és hűségből nekünk is válaszolnunk kell a „kegyelemre és igazságra“, mely nekünk Jézus Krisztusban adatott. (Jn 1.17)

Mivel az Úr Imádsága az ő „végső időkben“ élő népének az imádsága, ez a „mi“ kifejezi Isten végső ígéretébe vetett reményünk bizonyosságát is: az új Jeruzsálemben azt fogja mondani a győztesnek: „én Istene leszek, ő meg az én fiam“ (Jel 21,7)

A „mi“ Atyánkhoz imádkozva személyesen fordulunk a mi Urunk Jézus Krisztus Atyjához. Nem osztjuk meg az istenséget, hiszen az Atya annak „forrása és kezdete“, hanem ezáltal megvalljuk, hogy a Fiú öröktől fogva tőle születik, és hogy a Szentlélek tőle ered. Nem keverjük össze a személyeket sem, hiszen mi megvalljuk, hogy közösségben vagyunk az Atyával és az ő Fiával, Jézus Krisztussal, az ő egyetlen Szentlélkében. A *Szentháromság* egylényegű és oszthatatlan. Amikor az Atyához imádkozunk, imádjuk és dicsőítjük őt a Fiúval és a Szentlélekkel együtt.

Nyelvtanilag a „mi“ több személyhez tartozó valóságot jelöl. Csak egy Isten van, és azok ismerik őt Atyának, akik az ő egyetlen Fiába vetett hit által újjá születtek vízből és Szentlélekből. Az *Egyház* az Isten és az emberek ezen új közössége, mert az Egyház az egyetlen Fiúval egyesülve lett „elsőszülött a sok testvér közül“ (Róm 8.29); közösségben van az egy és ugyanazon Atyával, az egy és ugyanazon Szentlélekben. A „mi“ Atyánkhoz imádkozva minden megkeresztelt ebben a közösségben imádkozik: „a hűvek sokaságának egy volt a szíve és a lelke“ (ApCsel 4,32).

Ezért a keresztények megosztottsága ellenére a „mi“ Atyánkhoz intézett ima minden megkeresztelt számára közös kegyelem és sürgető felhívás marad. A Krisztusba vetett hit és a kereszttség által közösségben lévén kötelesek részt venni Jézusnak a tanítványok egységéért mondott imájában.

És végül, ha igazságban imádkozunk a „mi Atyánkhoz“, kilépünk az individualizmusból, mert a szeretet, amit befogadunk, attól megszabadít. Az Úr Imádságának elején mondott „mi“ és a négy utolsó kérdés „mi“-je nem zár ki senkit sem. Hogy igazságban mondhassuk ki, megosztottságunkban és ellentéteink felül kell emelkednünk.

A megkeresztelt nem imádkozhatnak a „mi“ Atyánkhoz anélkül, hogy ne hoznák elébe mindazokat, akikért szertett Fiát adta. Isten szeretete nem ismer határokat, a mi imádságunknak is ilyennek kell lennie. A „mi“ Atyánkhoz intézett ima a Krisztusban megnyilatkozó szeretet méreteire nyit minket, arra, hogy imádkozunk minden emberrel együtt, és minden emberért, mégha Istent talán nem is ismerik azok, hogy „egybe legyenek gyűjtve“ (Jn 11,52). Ez a minden emberrel és az egész teremttel törődő isteni gondoskodás éltet minden nagy imádkozót, ennek kell kitágítani a mi imánkat is, a szeretet szélességére, amikor így merünk imádkozni: „mi“ Atyánk!

Az oldalt összeállította: Iványi László plébános

Lourdes

QUE SOY
ERA
MATER SUADA CONCIPITUM

Néked ajánljuk, Szűzanyánk,
A legszebb hónap alkonyát.
Ezer nép híven zengi ma,
Ő, üdvözlégy, Mária!

Hallja a bűnös és zokog,
Hogy elhagyta a hajlokot,
Melyben a legszentebb ima:
Ő, üdvözlégy, Mária!

Éneklí tiszta gyermekajk
S kik érzik a sok földi bajt,
Esengve száll szívünk dala:
Ő üdvözlégy, Mária!

Ő tudjuk: május estelén
Az égben is több lesz a fény
S zengőbb az angyalok dala:
Ő, üdvözlégy, Mária!

Az idei húsvéti feltámadási körmenet nagyon szépen sikerült. A rendőrség még soha nem működött ennyire jól, mint az idén. A körmenet útvonalán, és idején, arra a rövid időre teljesen lezárta a forgalmat, így zavartalanul vonulhattak a nagyszámú résztvevők. Köszönet érte.

ADATOK A GYOMAI REFORMÁTUS TEMPLOM ÉPÍTÉSÉNEK TÖRTÉNETÉHEZ IV. RÉSZ

Az építéshez szükséges anyagok beszerzéséhez már 1804-ben hozzáláttak.

1804. október 16-án kelt szerződés szerint Nagyvárad mellől Thurzó György keményi erdejéből 600 ölfát vásároltak.

Gyomán 1805. július 8-án kelt szerződés szerint „Élesdi lakos Retezsár Péter 600 köböl jóféle kiégetett meszet...” köteles leszállítani.

1805. december 29-én Gyomán megálapodtak „Téglakészítő Császár András mezőberényi lakossal...” szükséges téglamennyiség elkészítéséről. Az égetéshez a gyomaiak adtak segítséget. Nagyidejű atyámfia még hűszesztendős koromban mesélte volt nekem, hogy az ő öregapja legénykorában hat álló esztendeig négyökrös szekérrel hordta a téglát Berényből, „a nagytemplom építéséhez...”

1805 február 6-án „Téglásmester Hege-dűs Péterrel...” is kötöttek szerződést téglakészítésre. A szóbeli hagyomány szerint-írásbeli adatot nem találtam arra, hogy a templom tervét egy osztrák hadmérnök készítette. Fischer Ágoston kecskeméti építőmester a szerződést németül hitelesítette s szinte német nyelvű megjegyzések fűzött hozzá. Az ácsmesteri munkálatokat - nyilván alvállalkozóként - ugyancsak kecskeméti Georg Nowack német ácsmester végezte (a vele kötött szerződés egyik példánya német nyelvű). Tovább szállították az építőanyagokat; meszet, követ Nagyvárad környékéről lápokon (tutajokon) a Körösön is.

1805. május 23-án Nagybárodai Nemes Moldován László és Pántits Gábor vállaltak 300 köböl mennyiséget leszállítani Gyomára.

1806. február 21-én a Gömör vármegyei Csetnek városából Szontágh Ádámól 76 mázsa vasat szállítottak. A már egyszer szereplő Retezsár Péterrel vásároltak Nagyváradon 115.000 darab „jóféle zsendelt”. Ebből következik, hogy templomunk eredetileg zsendelytetős volt.

1807. november 12-én kötött szerződésben egy német bádigos meister Klempner vállalata, hogy a toronysisakot „mindennemű czirádákkal egyetemben” bádoggal befedi.

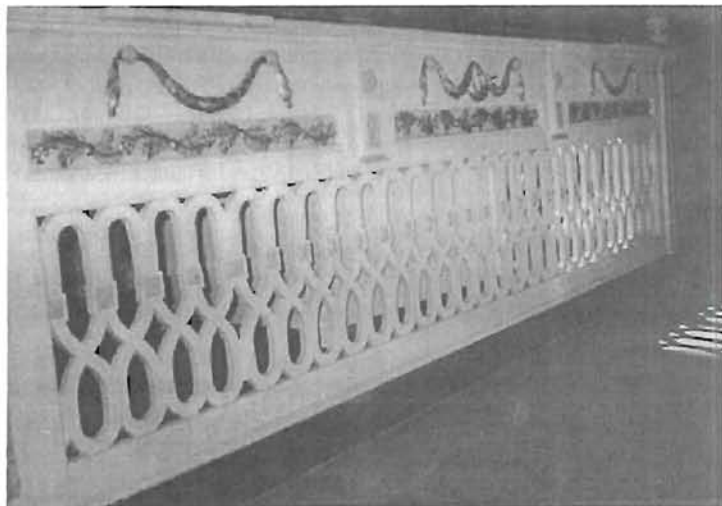
1808. „Pünkösdi hava” 16-án vállalt kötelezettséget Gyulaváriba való „Mózses zsidó”

arra, hogy az üvegezést, ablakok rostélyait elkészíti. A belső asztalos munkákat nemes Czene Mihály nagyváradai asztalosmester és legényei végezték. Czene uram jegyezte fel, hogy „1811. febr. Erdélybe Zentelkén vettem a gyomai templomba meg kívántató Székeknek különböző vastagságú és hosszúságú deszkát, fenyőből Kettőezeröttszáz szálat.”

1809. október 15-én Rupp György órásmester vállalta a toronyban már meglévő óra javítását és újbóli működésbe helyezését.

1813. augusztus 8-án történt a templom felszentelése. Aki némi fogalmat szeretne alkotni arról, hogy milyen is lehetett a sokat emlegetett középkori eredetű 18. századig még fennálló templomocska, annak javaslom, zárándokoljon el Békés megyében Nagykopáncsra, vagy a Tiszahátra Szamostatárfalvára, Tákosra - ez utóbbi sővénytemplomra példa - és lásson szépet, csudát, s emlékezzen régiekrül...

1816. január 29-én sűrű havazással fergeteges szélvihar tombolt ezen a vidéken, s Gyomán a torony sisakját is ledobta. Olyan hideg lett utána, hogy emiatt a fergetegben juhnyájak fagytak meg juhással együtt. Ezt követően tizenkét esztendeig csonkán állott a torony, majd 1826-ban „... új zsendelyű torony lett építve, díszes gombbal”

1848. április 8-án délután támadott hatalmas tűzvészben leégett a torony teteje, két nagyobb harang is odaveszett, továbbá a „Helység Háza” - azaz a városháza - , irattárral egyetemben (csak töredékét sikerült kimenteni). Ily szomorú szerencsétlenség ismétlődését elhárítandó az egyház ugyanazon évben templomát és tornyát „ércfedél” alá vétette az első magyar kormánytól kért 10.000 osztrák értékű forint segélyből és a borzalmas tűz alkalmával meglehetősen állapotban lévő kis harangot (ez volt az 1788-ban öntött kisharang), két nagyobb haranggal együtt (e két nagyobb harang az 1734-ben, illetve 1746-ban öntött harangok, amelyeket 1841-ben némi anyag hozzáadásával újjáöntettek) újra öntette.

1860-ban az egész templom „reparációja” következett...mivel szolnoki Molnár nevű építető becsapta az egyházat, rosszul csinálta meg a torony bádoggját, inségre keverve, megrontotta az egyházat, mert a munkáját az egyház nem győzte javíttatni”, vagyis beázott a tetőzet.

1861-ben fejezték be a vakolást, a meszelést, a székek (vagyis a padok), a katedra (szószék), a „cancel” (úrasztala körüli díszes kerítés aranyos részeinek újrafestését).

CS. SZABÓ ISTVÁN

*Madi Z. cipőkészítő-
fogtechnikai és kereskedelmi
Kft*

Telephely: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 45.
Telefon: (66) 386-578

Corvo Bianco Schuh Bt.
Cipőipari Bt.

Corvo bianco

5502 Gyomaendrőd, Fő út 14.

☎/Fax (66) 386-896

☎(30) 9457-148

Női, Leányka-, és Fiú- cipőgyártás

Bor és kolbász verseny

A Katona József Művelődési Házban a Kertbarátok szervezésében, a Nyugdíjas Club közreműködésével nagyszabású bor és kolbász verseny volt április 13.-án. Nagyon jó hangulatú délelőttnek voltak részesei a jelenlévők. Megtízeltte a versenyt városunk polgármestere, Dr. Dávid Imre, valamint a Bethlen Szakképző iskola igazgatója Gubucz József úr, aki megragadta az alkalmat, és az április 30.-án megrendezésre kerülő I. Gyomaendrődi Nemzetközi Sajt- és Túrófesztiválra invitálta a jelenlévőket.

Többen, mint százan gyűltek össze, közülük a borversenyre 35, a kolbászversenyre 13 nevezés volt. Mindkét zsűri 3 - 3 főből állt. A versenynek nem voltak vesztesei, hiszen a versenyművek mind borban, mind kolbászban kitűnőek voltak. Valóban nagyon nehéz helyzetben volt a zsűri, a jobbnál jobbakkal kellett döntenie.

Az összesített pontszámok eredménye:

Fehérbor kategória (21 félé) I. Dr. Kovács Béla, II. Vaszkó András, III. Gyebnár János. Dícséretes díjat kapott: Szujó Antal, Dr. Kovács Béla, Dávid László, Fülöp Zoltán.

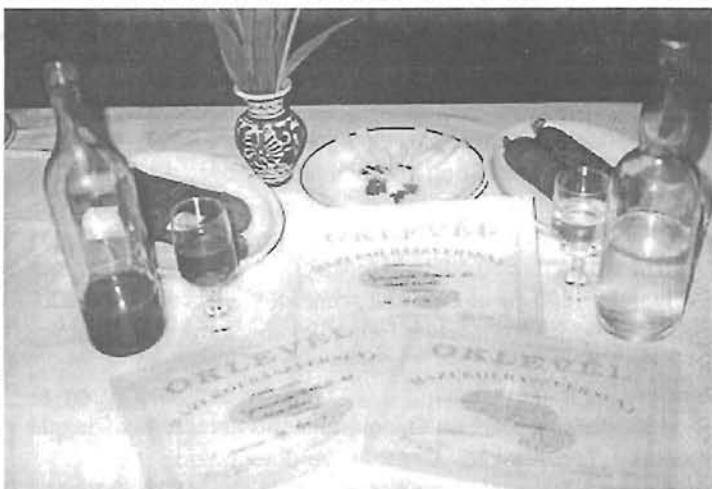
Vörös bor kategória: I. Valuska Lajos, II. Timár Mihály, III. Józsa Mihály.

Rose és Siller kategóriában: I. Mogyorós József, II. Szujó Antal, III. Karbiner Gábor.

Dícséretes díjat kapott: Ádám József.

Gyümölcsle kategóriában: I. és II. díjazott lett Timár Mihályné, málnalé, és őszibaracklé készítménye, és I. díjazott lett Újházi Ernő alma-boré készítménye.

Must Kategóriában: I. Karbiner Gáborné, II.: Ádám Józsefné.

A vastagkolbász kategóriában: I. Vaszkó András, II. Dávid László, III. Balogh Sándor.

Vékony kolbász kategóriában: I. Fülöp Zoltán, II. Szabó Lajos. A legeslegelesebb kolbászt (de nagyon finom volt) Kéri István készítette.

A fenti díjazottakon kívül a többi versenyzők méltán kaptak oklevelet. Akik nem neveztek be a versenybe, azok is nagyon kellemes délelőttöt töltöttek el és együtt izgultak az eredményért. A finom szendvicsek, a versenyen kívüli borok oldott hangulatot biztosítottak. Köszönet a szervezőknek, a versenyzőknek, és minden résztvevőnek, hiszen 1999 az asztali örömök éve!

A gasztronómia és a bor évét így ünnepeltük Gyomaendrődön.

Császárné Gyuricza Éva

10 éve város Gyomaendrőd

Ünnepi Képviselőtestületi ülés -
1999. Március 25.

Kerékpárutak a tisztább környezetért

Végre itt a jó idő, s elővehetjük féltve őrzött kerékpárjainkat! Elővesszük, de tudjuk-e hol használni?

E kérdés megválaszolása érdekében kérdeztük meg dr. Valach Béla, önkormányzati képviselő urat, a Városfenntartó- és Környezetvédelmi Bizottság elnökét.

- Első kérdésünk nagyon egyszerű. Béla bácsi szerint miért van szükség kerékpárutakra?

- Kerékpárutakra elsősorban közlekedésbiztonsági szempontból van szükség. Településünkön halad keresztül a 46-os főútvonal, melyen zajló átmenő forgalom komoly veszélyeket rejt magában. Másodsorban, megléte arra serkenti, s serkenti is a helyi lakosságot, hogy megfelelő időjárás esetén inkább a környezetkímélő kerékpárokra intézzék el napi teendőiket.

- Összesen milyen hosszú kerékpárút húzódik Gyomaendrődön és milyen ezek állapota?

- A teljes hosszúság 4,8 km-t tesz ki. Állapotuk vegyes, ugyanis négy alapvető szakaszra lehet osztani a hálózatot. Az első az Endrődi városrésze eső szakasz, melynek állaga kielégítő. A két városrészt összekötő etap a legrosszabb állapotú, mivel az útalap folyamatosan csúszik, s így szinte állandó karbantartást igényelne. A harmadik a gyomai városrészen átvezető rész, a negyedik, berényi útszakasz jó állapotúnak tekinthető.

- A gyengébb útszakaszon várható-e nagyobb felújítás?

- A folyamatos karbantartást igyekszünk elvégezni, mely repedések eltüntetését, helyenkénti új aszfaltozás végrehajtását foglalja magába. Sajnos, teljes cserét nem tervezhetünk, mert az nagyon költséges volna, s erre az önkormányzatnak nincs anyagi forrása.

- Ezek után a következő kérdésünk értelmetlennek tűnhet. Tervezik-e új szakaszok megépítését?

- Az előbb elmondottaktól függetlenül tervezzük a hálózat bővítését, ugyanis azok megépítéséhez az ott élők anyagi hozzájárulása is szükséges. Azt, hogy hol lesz új útszakasz, a lakosság igénye dönti el. Az igénylő utca lakóinak 60%-a kell, hogy támogassa a beruházást. Az építést viszont csak ott végezzük el, ahol a szennyvízcsatorna-hálózat már elkészült.

- Lát-e problémákat kerékpárútjaink közlekedési rendjében?

- Sajnos többet is. A legszomorítóbb, hogy pont azok nem használják megfelelően, akiknek épült: a kerékpárosok. A KRESZ előírja, hogy ott, ahol kerékpárút húzódik közút mellett, a kerékpáros csak azon közlekedhet. Számtalan esetben viszont pont az ellenkezője tapasztalható. Ez nagyon balesetveszélyes! Vannak olyanok is, akik úgy gondolják: a kerékpárúton való közlekedés nem igényel megfelelő világítást járműnek. Ez is tévhit, hiszen itt szükség van egymás helyzetének érzékelésére.

- Utolsó kérdésünk az, hogy mi, diákok milyen segítséget adhatnánk egy korszerűbb kerékpár-úthálózat létrejöttéhez?

- Elsősorban a tisztaság az, ami az útvonalak létrejöttében - különösen a buszmegálló környékén - nem megfelelő. Ti a megelőzésben vehettek részt, hiszen ha mindannyian a kihelyezett szemégyűjtőt használjátok, máris sokat javulna a helyzet ezen a téren. Természetesen a tisztántartás nemcsak a Ti, hanem elsősorban a város feladata.

- Béla bácsi! Nagyon köszönjük a beszélgetést, sok új dologgal ismerkedtünk meg. További munkájához jó egészséget kívánunk!

*Dinya László, Szabó Edit 5. c
Rózsahegy Kálmán Általános Iskola tanuló
(VITA-MINIK) Életrévaló Plussz, 3. forduló.*

MÁJUS 10. A MADARAK ÉS FÁK NAPJA!

A természet védelme és a különleges természeti értékek fenntartása mindenképpen beleilleszhető az ember kulturális tevékenységének keretébe.

Az erdősítés haszna ki nem fejezhető pénzben. Egy hektárnyi erdő egy év alatt 30 ezer tonnányi port és egyéb légszennyező anyagot képes lekötni. Mindezek mellett naponta 8 kg környezetre káros széndioxidot fogad magába. Az összehasonlító számítások szerint az erdőségek hektáronként 5-10 - szer több oxigént termelnek, mint más mezőgazdasági területek. Az emberiség által belelegzett összes levegő mennyiség 30-35 %-át a hatalmas kiterjedésű erdők „termelik meg”.

Egy alkalommal a Bakonyban, a 82-es út pihenőjében, szemben Csesznek várával, egy táblán a következőket olvastam, melyet a Magyar Természetbarát Szövetség készített a magyar természetjárás 100 éves évfordulójára alkalmából 1973-ban:

„Vándor, ki elhaladsz mellettem,
ne emelj rám kezet!

Én vagyok a tűzhelyed melege,
hideg téli éjszakákon; én vagyok
tornácod, barátságod fedele, melynek
árnyékában menekülsz a tűző nap
elől, és gyümölcsem oltja szomjádát.

Én vagyok a gerenda, mely
házád tartja, én vagyok asztalod lapja,
én vagyok az ágy, melyben fekszel,
a deszka, melyből csónakodat épited.

Én vagyok házád ajtaja,
bölcsöd fája, - koporsód fedele.

Vándor, ki elmegy mellettem,
Hallgasd a kérésem:

NE BÁNTS!

Az ártéri erdők, dülő utak, gyümölcsös kertek lombjai, ágai közt madárcák fészkelnek, rejtőzködnek. Az erős, kemény fák ágai védő szeretettel ölelik magukhoz és rejtik el a madarak fészket, védik, oltalmazzák a puha fészkekben a zúgó széltől, vihartól.

A madarak az embereknek ingyen munkásai, mert rengeteg kártékony rovar, azok lárváit (a hernyókat) pusztítják. Ezért készítsünk számukra a költés, az utódok nevelése céljából deszkaodút, télre pedig etetőt.

HUNYA ALAJOS

TURUL CIPŐ GYOMAENDRŐD

Szabadság tér 2.

Telefon: 66/386-891

66/386-251

A TURUL CIPŐBOLT

Új helyen: Gyomaendrőd, Fő út 204

(A Gyógyszertár mellett)

Megújult választékkal, bevezető áron kínálja termékeit.

VÁRJUK KEDVES

VÁSÁRLÓINKAT!

MINDENT EGY HELYEN, A PIKTOR BOLTBAN!

Gyomaendrőd, Fő út 204.

(Telefon: 66/386-611)

Kaphatók:

- Festékek, lakkok, ecsetek,
 - szerszámok, csavarok, szegek,
 - ragasztók, zárok, vasalások, és linóleumok
- PADLÓ BURKOLÓ LAPOK MINTA UTÁN, HOZZÁ
RAGASZTÓK, FUGÁZÓ AUZAT KIEGÉSZÍTŐ

Vendégünk volt Dr. Pusztai Erzsébet államtitkár asszony

Dr. Pusztai Erzsébet egészségügyi témájú fóruma volt Gyomaendrődön, április 8.-dikán. A Magyar Kereszténydemokrata Szövetség helyi Szervezete meghívásának tett eleget az államtitkár asszony, aki 2 napot töltött a régióban.

A kultúrház földszinti terme megtelt, nemcsak a helybeli érdeklődők jöttek el. Megtisztelte jelenlétével a fórumot Domokos László országgyűlési képviselő úr, Dr. Dávid Imre a város polgármestere, Dr. Kiss Viktória az ÁNTSZ megyei főorvosa, Dr. Gedey Margit helyi főorvos nő, Papp Tibor Dévaványa polgármestere, a városunk és környékének orvosai, asszisztensei, és sok „civil” érdeklődő.

Az államtitkár asszony elmondta, hogy az egészségügy privatizációját csak úgy szabad véghez vinni, hogy javuljon az egészségügyi ellátó rendszer. Az elképzelések szerint a háziorvosi rendelők, majd a járó beteg ellátó intézetek és a kórházak egyes részei kerülhetnek privatizálásra. Az orvosok vállalkozóként fogják működtetni a privatizált vagyont, a rendelőket, műszereket, felszereléseket. De nagyon fontos, hogy a privatizált vagyion csak korlátozottan lesz forgalomképes, ami azt jelenti, hogy mindig csak egészségügyi célra lesz használható. tehát az örökösök úgymond profilkötött-séggel tudják csak hasznosítani, eladni, vagy bérbe adni. Erre a tényre az önkormányzatoknak majd a privatizáció során, a szerződésalkötéskor nagy figyelmet kell, hogy fordítsanak. Hangsúlyozásra került, hogy a privatizáció a betegeket anyagi oldalról egyáltalán nem fogja érinteni. Elkerülhetetlen volt az egészségügyben közis-

mert bérfeszültség említése, hiszen köz tudott a nővér és védőnő hiány, aminek elsősorban az aránytalanul alacsony jövedelem az oka. Gyors változás ugyan nem várható, de folyamatosan fel kell számolni a jelenlegi tarthatatlan helyzetet. **Figyelemreméltó elképzelés, hogy az iskolaorvosok kapcsolódjanak be az iskolai nevelési programba!** Előbb-utóbb külön tantárgyként kellene oktatni az egészségügyet, de ehhez természetesen előbb a tanítók, tanárok átképzése szükségeltetik, mondta az államtitkár asszony.

Részletesen ismertette az oly nagy vihart kavart gyógyszeráremelés helyzetét. A sajtó, rádió 10-17%-os emelési híresztelésének az lett az eredménye, hogy olyan óriási gyógyszer felvásárlás kezdődött, ami példánélküli. **A gyógyszeráremelés valójában 3% körüli!** Folyamatban van a gyógyszer-támogatási koncepció átalakítása, ami azt jelenti, hogy a támogatási tételek fognak változni de ez a betegek javát szolgálva, minden ellenkező híresztelés ellenére. Beszédét azzal a bölcs gondolattal fejezte be, hogy a legjobb befektetés az egészségügy területén a prevenció, azaz a megelőzés!

Ezt követően több szakmai kérdésre adott választ az államtitkár asszony.

Császárné Gyuricza Éva

ORVOSI TANÁCSOK

A SZÜRKE HÁLYOGRÓL

A szürke hályog évszázadokon keresztül a világon a vakság leggyakoribb oka volt. A világ egyes fejlettebb térségeiben jelenleg is a leggyakrabban vezet vakságához.

Mi is a szürkehályog?

A szem belsejében rostokra fűggesztve a pupilla és a szem színét meghatározó szivárványhártya mögött elhelyezkedik egy képlékeny, átlátszó, 20 dioptriás lencse. Ez a len-

cse lehetővé teszi a szem közelre és távolra alkalmazkodását, tehát, hogy olvasson, és TV-t nézni is jól lássunk. Ha ez a lencse átlátszóságából veszít, mert a benne lévő fehérjék kicsapódnak, akkor beszélünk szürkehályogról.

Mi miatt következhet ez be?

- Lehetséges veleszületetten, amikor a méhen belüli életben lezajlott fertőzések következtében következik be a lencse elszürkülése.

- Okozhatják az élet folyamán kialakult, szerzett anyagcsere-betegségek (például cukorbetegség)

- Előidézhetik a szem más betegségei, így a szivárványhártya gyulladása, a látóhártya leválása.

- Vannak mérgek, gyógyszerek, melyek szürkehályogot idézhetnek elő.

- Sérüléssel, melyek a lencsetek megrepedését okozzák - ezek a szem erős mechanikus ütésével keletkezhetnek.

- Sugárzással - a szem röntgen besugárzása, kovácsoknál, kohászoknál, üvegfüvőknl az infravörös-napozásnál, kerti munkáknál, szoláriumban az ultraviolett sugárzás okozhat hályogot.

Öregkori hályagnál 60 év felett a lencse előregedése okozhatja a lencse elszürkülését, amely hamarabb is jelentkezhet, ha a családban öröklött hajlam fellelhető.

Milyen panaszokat okoz?

Kezdetben semmit, csak műszeres vizsgálattal diagnosztizálható. Ezért fontos, hogy évente szemészeti vizsgálaton megjelenjünk. Attól függően, hogy a szürkehályog a lencse szélein, vagy középső részén kezdődik a látásromlás a megvilágítástól függően jelentkezik:

- széli részeken kezdődő elszürküléskor inkább szürkületkor vagy rosszabb megvilágításnál,

- napsütésben, jó világításakor a lencse középső részén lévő elszürkülés okoz látásromlást.

Mi a megoldás? Megelőzés!

- Védőszemüveg viselése a sérülések levédésére.

- Anyagcsere-betegségeknél a rendszeres gondozás.

- Gyógyszerek szedésével a házi és szakorvos véleményének kikérése, hogy szükséges-e szemészeti vizsgálat.

- Az ózön-lyuk növekedése miatt ultraviolett szűrős napszemüveg, illetve megfelelő színezéssel ellátott szemüveg viselése.

- Védőszemüveg viselése szoláriumban.

- A szürkehályog kezdetén a helyi kezelés bizonyos csepp tartós alkalmazása, mely az állapot megtartását, szerencsés esetben a lencse fel-tisztulását eredményezheti.

- Előrehaladottabb állapotban csak a műtét hoz megoldást. A műtét csak teljes szemészeti és általános kivizsgálás, és az állapot rendezése után lehet eredményesen elvégezni.

Lényege: az elszürkült lencse eltávolítása.

Többféle módszer lehetséges: mechanikus kivonás, fagyasztásos eltávolítás, ultrahangos felmorzsolás, leszívás (gyerekeknél).

A műtét után a látás javítható 10-12 dioptriás szemüveggel, amely az eltávolított lencsét pótolja. Az utóbbi években, ha mód van rá, az eltávolított, elszürkült lencsét a helyére beültetett műanyag lencsével pótolják. Így az eredeti látás üveg nélkül, vagy gyenge szemüveggel biztosítható.

Ne essünk kétségbe, ha szemészeti vizsgálaton szürkehályogot diagnosztizálnak. Ha kezdetleges -jó látásunk konzervatív kezeléssel még sokáig biztosítható. Ha műtetre van szükségünk, akkor sincs ok aggodalomra, a rutin műtétnek számító szürkehályog-műtét kellő kivizsgálás és előkészítés után jó eséllyel biztosít, hogy világunkat teljes élességgel vizsgálathassuk és élvezhessük.

Dr. GEDEI MARGIT szemész szakorvos

KÉPZŐMŰVÉSZETI KÉPZÉS INDUL ALAPFOKON

Tisztelt Szülők! Tájékoztatjuk Önöket, hogy a Városi Zene- és Művészeti Iskola az 1999/2000-es tanévben alapfokú képzőművészeti képzést indít két csoport előképzés és két csoport első osztállyal.

Az oktatás hetente 4x45 percben illetve 6x45 percben történik a délutáni órákban a Rózsashegyi Kálmán és a 2. sz. Általános Iskolákban. Az I. félévre várhatóan 1.200 Ft/ fő díjat kell fizetni. Azok jelentkezését várjuk, akik kedvet éreznek a képző és iparművészeti tevékenység iránt.

Beiratkozás ideje: 1999. június 8-án 17 óra, helye: Városi Zene és Művészeti Iskola, Rákóczi u.19. Pótbeiratkozás: előreláthatólag szeptember első hetében.

Pappné Németh Hedvig
igazgató

A VÁROSI ZENE- ÉS MŰVÉSZETI ISKOLA NÖVENDEKEINEK ÉS DOLGOZÓINAK KÖSZÖNETE

Művészeti iskolánk április 10-én, első alkalommal, jótékonyasági vacsorát rendezett, mellyel hagyományt szeretne teremteni az iskola életében. A rendezvény teljes bevételét a „Hallható Hang” alapítvány javára utaljuk, mely összegből az iskola színvonalasabb működését segítjük elő.

Köszönetemet fejezem ki városunk vállalkozóinak, cégeinek, intézményeinek, szülőknek, pedagógusoknak és gyerekeknek, akik tombolatárgyakkal, adományokkal vagy egyéb módon hozzájárultak a rendezvény sikeréhez.

Köszönöm mindazoknak, akik aktív részvételükkel segítették munkánkat, s megtisztelték rendezvényünket.

Pappné Németh Hedvig
igazgató

A VÖRÖSKERESZT FELHÍVÁSA

A Magyar Vöröskereszt Gyomaendrödi Területi Szervezete

a vízkárosultak megsegítésére az Endröd és Vidéke Takarékszövetkezet endrödi és gyomai kirendeltségén gyűjtőperselyt helyezett el a lakossági adományok fogadására. Adóalap csökkentő adományokat az irodában lehet felajánlani. Postai átutaláshoz utalvány szintén az irodában szerezhető be.

A koszvói menekültek megsegítésére pénzádományokat vár a Vöröskereszt. Kéri azokat a jó szándékú embereket, akik lehetőségeik szerint képesek részt venni a programban, az MKB 10300002-20329725-72653285 csekk számlára fizessék adományukat. Adóalap csökkentő adományok az irodában befizethetők.

Halmazottan sérült gyermekek üdültetésére utcai perselyes pénzgyűjtő - jelvényosztó akciót szervezünk május 8-án és 10-én. Az önkéntesek a szervezet jól felismerhető ruháit viselik, megbízólevéllel lesznek ellátva. Várhatók a város forgalmas pontjain, kizárólag közterületeken. Kérjük a lakosság megértését és támogatását, hogy minél több gyermeket tudjunk üdültetni idén is.

A helyi lakosság megsegítésére, elsősorban gyermekek részére várjuk adományait. Kérjük ne dobja ki kinőtt ruháit, fölöslegessé vált használati tárgyait, játékokat, könyveket stb. tehát semmit, ami még használható, tiszta és esztétikus. Ha lehet, juttassa el irodánkba, vagy a Fő utcai Gyógyszertárba.

Irodánk címe: Gyomaendröd, Szabadság u.6.

Telefonszámunk: 66/386-955 (üzenetreggítő működik!)

Köszönettel
Kurilla Jánosné
Területi vezető

KÖSZÖNTJÜK A LISZT-DÍJAS FRANKÓ TÜNDET

a Magyar Állami Operaház magánénekesét, aki ebben az évben kapta meg a legjobb teljesítményt nyújtó énekesnek járó Székely Mihály-plakettet, s március 15-én Liszt Ferenc-díjjal tüntették ki. Tünde 4 éve tagja a Magyar Állami Operaháznak. Jelenleg nagy sikert arat Szokolai új operájának a Sávitrinek főszerepében, továbbá a Bohém élet Mimijét. Gounod Faustjában Margit szerepét Anyegin Tatjana szerepét énekli. Nemsokára Szegeden mutatják be a Pillangókisasszonyt, melynek főszerepét énekli. ismereteink szerint ez az operai előadás kerül bemutatásra 2000-ben, Japánban.

További sikereket kíván szerkesztőségünk a művésznőnek

Kner Napok a Kner Imre Gimnáziumban

A Kner Imre Gimnázium és Szakközépiskola tantestülete és tanulói április 23.-án kulturális műsort, iskola- és helytörténeti vetélkedőt, labdajáték bemutatót és este diákbullit rendezett a Kner Nap keretében. A kulturális műsorban igen magas színvonalú tudásról tettek bizonyosságot az iskola tanulói. Az énekkar, a szóló énekek, a vers előadók, a zongora, és gitár, valamint tánc előadók műsorában gyönyörködhetek a résztvevők. Köszönet az előadóknak, és felkészítő tanároknak: Az énekkart vezényelte: indák Zoltánné, Verset mondott: Nyíri Dóra, Vetró Péter, Giricz Krisztina, Sztanyik Rita, Nász Lilla, Tóth Katalin. Énekelt: Giricz Krisztina. Vigjátékot előadott: 10/C akiket Cs. Nagyné Ricsey Edit tanított be. A 13 +1 variáció egy témára jelenetesen előadta a 11/A, akiket Bernáthné Butsi Erika tanított be. Zongorán adott műsort Ajtai Andrea, Babecz Döniz, Barta Klára, Bárdi Edina. Gitározott: Nótári Krisztina, és Török Roland. Furulyán hallhattuk Fazekas Gyöngyi előadásában Brahms V. magyar táncát. A szokott nagy sikerrel szerepeltek Tímár Krisztián és Megyeri László által betanított társastáncot táncoló fiatalok.

A délutáni vetélkedő nagyon jó hangulatban, és nem kis izgalmossal telt el. 18 versenyző 3 csapatban mérte össze tudását. Versenyben voltak: 8a, 10c, 10a osztály tanulói. A versenyt Malatinszki Zita tanárnő vezette. Négy témakör volt. Az elsőben idegenforgalmi vezetőként mutatták be a csapatok városunkat. A második témakörben a gyomai Hősök úti hársfák történetéről meséltek a gyerekek, a harmadik kérdéskör a Kner családra vonatkozott, és végül a kérdések az iskola történetére, múltjára vonatkozott. Jó hangulatban, de egyre türelmedlenebbül vártuk a zsűri döntést. Első lett a 10/A osztály (25 ponttal), második lett a 10/C osztály (24,5 ponttal) és harmadik lett a 8/A osztály (23 ponttal). A győztesek oklevelet, könyvjutalmat kaptak, de jutalomban részesültek az elődöntő résztvevői is. A versenyben résztvevő 18 diák és a versenyt vezető tanár külön jutalomban is részesült. A Honismereti Kör nevében Császárné Gyuricza Éva átadta a legújabb helytörténeti füzetet, amely épp a mai napon jött ki a Kner nyomdából (nem lehet véletlen!) amelynek címe: „Édesanyám emléke...” A könyvben 154 endrödi szöttek fotója, és leírása Vaszkó Irén tanárnő gyűjtéséből, és sok endrödi tájjellegű étel receptje és fotója látható és olvasható. A kötetet Homokné Németh Eszter rendezte nyomdára. A helytörténeti vetélkedőben résztvevők talán a legméltóbbak voltak, hogy a megjelenés napján ajándékba kapják e kötetet, amelyből nagyanyáik, dédanyáik álmait is láthatják, amit a szöttekben örököltettek meg.

Császárné Gyuricza Éva

Mária néni meséi

FELEFÜL AZ OKTONDI NYULACSKA

Miért szürke a nyuszínép? egy tiri-tarka házikót, és egy Búslakodott Felefü. Nosza, hát szeriben kivirult a kedve, mint a fel is kerekedett, hogy megkér- tavaszi rét.

je a tündért, varázsolja csikos- - Nini! Hiszen ez meg az ra, vagy pöttyösre, vagy ecset koma háza! Mégis csak én leszek a legszebb a ta- dirí-tarkára a nyúlnemzetsé- vasz-ünnepélyen! - örvende- get!

Ment, mendegélt, ösvény- zett Felefü. - Majd fest nekem ről-ösvényre, domboldalról az én komám olyan csu- domb hátára, míg oda nem pa-csoda bundát, hogy még ért egy igen öreg vadrózsa bo- a legragyogóbb bogár is elbúj- korhoz. Az pedig nem volt más, hat mellettem! Ha szépen a jószívű Borzapó, és le nem mint az elvarázsolt virág vár. megkérem.

Abban lakott az erdők jóságos Ecset komát kérni se igen tündére. kellett. Egy húsvéti nyuszi ott

Felefü bekopogott, belé- fest, ahol lehet. Itt pettyesre, pett. Ám odabent csak egy ott tarkára, hupikékre, szundikáló, öreg rózsabogarat rőtbarára, a füleket pepitára, talált. Köszönt neki illendően, No, még egy-két ecsetvonás, és elmesélte, hogy mi járatban és a bunda szép és csodás!

van. -Nahát! - Illegett, billegett - Nahát! - Illegett, billegett

- Rosszkor jöttél! - ásított boldogan a csupaszín nyuszi unottan a bogár, - nincs itthon mikor hazafelé menet megmu- az erdő tündére, elutazott a tatta képét a Fecsegő patak - Balzsam tóhoz, mert nagyon kí- llyen gyönyörű bundát még so- nozta a csúz. Hiába, öregszik hasem hordott senki a világon.

már szegény. - Magam is úgy vélem! - szó- - Hogy a csúz... akárom lalt meg a háta mögött egy mondani a csíz csipkedje csip- mézes-mázás hang. - Mióta kérsz ezt a rózsavárat! Most az- alamuzsi a nevem, ilyen nem pi- tán mi tévő legyek? - páltam! Szinte sajnálom is leg- bosszankodott Felefü. gombolni rólam! De meg kell

- Azt mondom én neked - értened! Halloed, hogy hábo- bólogatott a vén bogár, - hogy rog a gyomrom? Még egy fia a tündér szürke bundát sza- falat sem jutott neki!

bott, az neked a legjobb. Tudja - Jaj a róka! - rémült meg ő mindig, mit miért csinál. rettentően Felefü, s úgy neki

- Bogár beszéd, röpke szó - iramodott, hogy róka legyen a legyintett Felefü és újra nekivá- talpán, aki nyomába ér. Ha- gott a Kerekerdőnek. Bánatá- nem Alamuzsi az volt. El nem ban úgy lelógatta hatalmas maradt egy méternyire sem a füleit, hogy tisztára söpörte megszeppent nyusztól. Ott lo- vele az erdei sövényt. Hanem holt a nyomában, s közbe egy- egyszerre csak megpillantott re örvendett:

- Látlak gyönyörűm! Látlak! Ó, bár minden nyúlnak ilyen messzire virító szép bundája volna! Bizony nyugdíjba küld- hetném a szimatomat, már messziről látnám, hol jár a va- csora!

Ma... Ma...- csuklott ijedten Felefü, és mos egyszerűen na- gyon is igazat adott a rózsabo- gárnak. Tudja a Tündér való igaz, hogy mit miért csinál. Lám, hogy lapulhatna most, ha a régi bundája lenne! Ki tudja mi történt volna, bizonyosan rókafogta nyuszi lett volna be- lőle, ha el nem kapja gallérját a jószívű Borzapó, és le nem rántja földalatti házába.

- Kellett neked elégedet- lenkedni! - pirongatta dühö- sen. - Most aztán magad lássad, hogy bújsz el a vesze- delem elől! Estig itt marad- hatsz, de éjszakára kiteszem a szűrőd, mer magamnak is szűk ez a házikó!

Hálálkodott szipogva a nyu- szi, és fogadta erősen, hogy csak jöjjön az éjszaka, majd tudja ő akkor, hogy mit tegyen. Mikor aztán elült az erdő zaja, és a patakba mártották fényű- ket a szikrázó csillagok, előbújt a borz házából. Megvárta, míg felhő mögé bújt a kíváncsi hold, és uccu neki, vesd el ma- gad, meg sem állt a patak partjáig. Ott aztán csapott olyan lubickolást, pancsikolást, hogy hírmondója sem maradt rajta Ecset koma művészi má- zolmányának. De nem is dicse- kedett vele sohasem, hogy félnapra ő volt a világ leg- szebb nyuszija. Azóta nem is adná egy vak lóért sem szép szürke bundáját.

A mesét és a verseket írta:
Iványi Mária

BÚBOSBANKÁK

Borzas a borbolya,
Ág-boga ring,
Banka repült oda,
S messze tekint.
Bóbita billeg a búbja hegyén,
Mit figyel úgy ez a bankalegény?

Nem csoda, lám, hogy a
Két szeme tág,
Rákészön vig öröm,
Szép a világ!
Rebben a borbolya, hopp ide száll,
Bankalegényhez egy bankaleány.

TAVASZ VAN

Kutykurutty, brekeke,
Hangzik innen, onnan,
Pitypalatty, pitypalatty,
Zendül egy bokorban.

Nyitni kék! Nyitni kék!
Cinke mondja egyre,
S rákacag lám a nap
Egy kis vörösbegyere.

TARKA LEPKE

Szél kergeti a szellőt,
Szellő a szelecskét,
Szelecske meg kerget egy
Tiri-tarka lepkét.

Tiri-tarka lepke
Hószínű virágon
Lebegteti szárnyát már egy
Jázmínbokorágon.

Jázmínbokorágon,
Hószínű virágon,
Tiri-tarka kicsi lepke
Legszebb a világon!

THERMIX
ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

☐ 5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
☎ T/F: 66/386-614, 386-226

Értékesítésre ajánljuk:

Szövetkezetünk eladásra kínálja a Gyomaendrőd, Lévai út 21. Sz. Alatt (1320 m², 90%-a szilárd burkolatú) működő mésztöltő telepét a hozzá tartozó mésztöltő géppel, vasbeton égetett- és oltott mésztárolókkal.

Érdeklődni lehet: Gyomaendrőd, Ipartelep u. 3.
Knapcsek Béla szöv. Elnök
30/9552-374, illetve a fenti telefon számokon.

Gyomafarm kft. A gazdák szolgálatában

Gazda Áruház a Penny Market mellett

Gyomaendrőd, Pásztor János u. 39.
Tel.: 386-359, 06/30-985-4756

Figyelem, figyelem, újra megnyílt!

Gazdabolt Endrődön az Apponyi u. 3. alatt.

Kaphatók:

Nagykereskedelmi áron kukorica vetőmagvak
Fejtrágyázáshoz ammóniumnitrát műtrágya
A boltban egyre bővülő választékkal bevezető áron kínáljuk termékeinket.

Irodalmi oldal

Kedves Olvasóink! E versekkel Anyák Napjára emlékezzünk!

ÉDESANYÁM, A SZÁZSZOR ÁLDOTT

Feléből talán egy osztályt végzett,
de száz okosnál is jobban számolt,
ha a piacon tejföllel, vajjal,
tojással a padra kirámolt.

És a nagyságák körbe kérdték,
ha ne-talán beteg lett volna,
Gergely Ágnesék nagymamája
Kedves Éltetőnknek mondta.

S úgy is ment el, állva, mint a fák,
kotlóstyúkjait megetette,
asztalra dült s előtte színig
maradt a früstük-kávés-begre.

Édesanyám, a százszor áldott
a Fiastyúk csibéit vigyázza,
s harmatcseppekben könnyet hullat
árván-magányos fiára...

TÍMÁR MÁTÉ
1966. LX. 27.

ANYÁK NAPJA

A virágos réten sétáltam,
Édesanyámra gondoltam,
május első vasárnapja:
Anyák Napja.

A réti virágból
csokrot kötöttem,
hogy Édesanyámat
virággal köszöntsem,
e csokorba, szívem, lelkem
egybekötve szeretetem.

Hálát adok
az életnek,
hogy ezt a csokrot,
Anyám neked szedhettem,
Édesanyám köszöntelek téged,
Szeretlek, amíg
csak élek.

FEKÉCS IMRÉNÉ

Anyám emlékére

Lassan fél évszázada már,
hogy elmentél örökre,
huszonnégy év özvegységét
s gyászruhádat levetve.

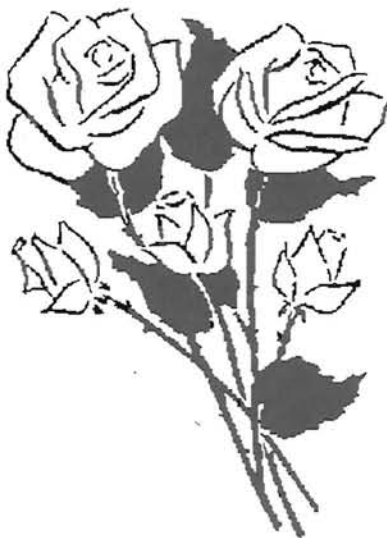
Apám mellett megpihentél.
Benne örök társra lertél.
Béke, csend lett otthonod.
(Sorsom főnről láthatod.)

Tíz gyermeket felneveltél.
(Halálodra magad lettél.)
Élted végigálmodod.
Istenünk a gyámolod.

Szétfutottunk az országba
a szélrózsa irányába.
Ígérem, hogy hű leszek:
egy sírban nyugszom veled.

Majd szép halkan elmesélem,
mi mindent adott az élet.
Csak a szépet mondom el,
hogy nyugodhass békével.

MÁRTON GÁBOR
(1999.)

ÉJI LÁTOGATÁS

Három árva sír magába
Elhagyott sötét szobában
Zivataros, hideg éj van,
Édesanyjuk künn a sírban.

„Édesanyám! Édesanyám,
Altass el, már úgy alhatnám!”
Mond az egyik, s el nem alszik,
Sóhajtása föl-föl hallszik.

„Beteg vagyok édesanyám!
Hol maradtál? Nem gondolsz rám!”
Mond a másik, s jajjal végzi,
A fájdalmat kétszer érzi.

„Édesanyám, gyűjts világot!
Nem tudom én, jaj mit látok!”
Harmadik mond, mindenik sír,
Temetőben mozdul egy sír.

Megnyílnak a nehéz hantok.
Kilép sírből édesanyjok.
Tova lebben a vak éjben,
Haza felé az ösvényen.

Arca halvány, hangja régi.
Fia, lánya megösméri:
Immár tőle hogyan félne?
Megcsókolják, mintha élne.

Az egyiket betakarja,
Másikat felfogja karja,
Elringatja, elaltatja,
Harmadikat ápolgatja.

És ott virraszt a kiságyon,
Míg elalszik mind a három.
Majd megindul, széttekinget,
Keresi a régi rendet.

Rendbe hozza a szobácskát,
Helyre teszi a ruhácskát.
Az alvókat hosszan nézi,
Csókját százszor megteheti.

Kakas szólal, üt az óra.
El kell válni virradóra!
Visszanéz a véghatárról...
Sír megnyílik, sír bezárul.

Óh, a sír sok mindent elfed:
Bút, örömet, fényt, szerelmet;
De ki gyermekét szerette,
Gondját sír el nem temette.

GYULAI PÁL
(1826-1909.)

Könyvjelző

A Gyomaendrődi
Könyvtárba
érkezett...

OXFORD FILMENCIKLOPÉDIA

...a film...

Eszembe jut a televízió, a videó, a mozi, sok-sok felvillanó fekete-fehér, vagy éppen színes mozgóképek, s rengeteg magyar és idegen név, cím, akiknek, vagy amelyeknek köze lehetett a filmhez.

...a mozi...

Eszembe jut sok mozi, ahol valaha jó és rossz filmet láttam, eszembe jut életem első mozi előadása, aztán az első multiplex filmszínházi előadás: szőnyegpadlós, klimatizált terem.

Dolby-surrounds" sztereó hangzás, pohártartóval ellátott kényelmes fotelek. Eszembe jut még az endrődi mozi is, hamburgeres, fagyis söröző" helyén volt: kemény, nyikorgó székek, a recsegő olajos fapadló, hatalmas szenes kályha.

A film, amely meghódította világ minden részét, az a szórakoztató művészeti eszköz, amely a legszélesebb körben, legtöbb emberhez jut el, a társadalmi rétegeken átlépve, ország és földrajzi határokat szinte nem ismerve.

A mozi, amely a kezdetekkor csak néhány városban élvezhető látványosság volt, már a kortárs művészet legszínesebb formájává vált, amellett, hogy dollármilliárdos üzlettel is lett.

A filmről, a moziról jelent meg egy nagyszerű könyv: Oxford filmenciklopédia címmel, amely magába foglalja filmkészítés minden történést, titkát. A mozi világtörténetéről szól, a világ filmtörténetének kézikönyve, közel 900 oldalon, több mint 300 fotóval illusztrálva. A kötet öt nagy fejezetre oszta:

- A némafilmkorszak 1895-1929
- A hangosfilm 1930-1960
- A modern mozi 1960-1995
- A magyar mozi 1896-1998
- Napjaink filmművészete 1995-1998

átfogóan mutatja be a világ filmtörténetét a kezdetektől, napjainkig. Kutatja a gyökereket, bemutatja a fejlődés ívét. Nem csak a film, hanem a széles értelemben vett filmkészítés történetének kézikönyve. Arra a folyamatra koncentrálna, amely elvezetett a celluloidra rögzített mozgóképek felfedezésétől a filmipar intézményrendszereihez. A filmmel, mint népszerű művészettel foglalkozik, mely népszerűségét az adja, hogy gépi tömegterjesztésének köszönhetően eljut mindenhol. A film emiatt mindig is ki volt szolgáltatva tőle független erőknél, miközben meg van a hatalma, hogy maga is befolyásolja a történelmet. A film készítését kettősség jellemzi. Amellett, hogy művészeti ág, önkifejező eszköz, gyártási ipari tevékenység: hatalmas tömegeket szolgál ki, a készítés, terjesztés, forgalmazás egymásra épülő folyamatai ipari gépezetbe rendeződnek.

A kötet nemcsak az iparosodott filmgyártás történetét mutatja be, igyekszik bemutatni az alternatív irányzatokat, azokat a filmkészítőket, akik az ipari gépezettől függetlenül, vagy éppen ellenére dolgoztak.

Az egyes fejezetekben bemutatja a filmművészet technikai, társadalmi, művészettörténeti feltételrendszerét, a különböző országok filmgyártását, alapos ismertetőt nyújt az Európán és Amerikán kívüli filmes történésekről is. A bemutatott stílusok, stílusváltások mellett a közönség reakcióit, a mozi népszerűségének hullámzásait is megismerhetjük. A technikai fejlődés állomásai mellett a műfajokról, filmkészítőkről is olvashatunk: a megfelelő korszakba beillesztve, külön keretben szótöven rendező és színész életrajzát olvashatjuk, válogatott filmográfiával kísérvé.

A könyvet teljes bibliográfia, kiterjedt index teszi a mozi és filmrajongók ma elérhető legjobb, legteljesebb alpművévé.

A könyvet a Rózsahegy Könyvtár ajánlja az érdeklődők figyelmébe.

Dinyáné Bánfi Ibolya

**Jön! Shirchadasj holland
ÉNEKEGYÜTES AZ ENDRŐDI TEMPLOMBAN
MÁJUS 7-ÉN, SZERDÁN ESTE 6 ÓRÁKOR!**

TOTÁL VEGYESÁRUK ÁRUHÁZA

Gyomaendrőd, Endrődi út 1.
Tel: 66-386-637
06-20-9-254-663.

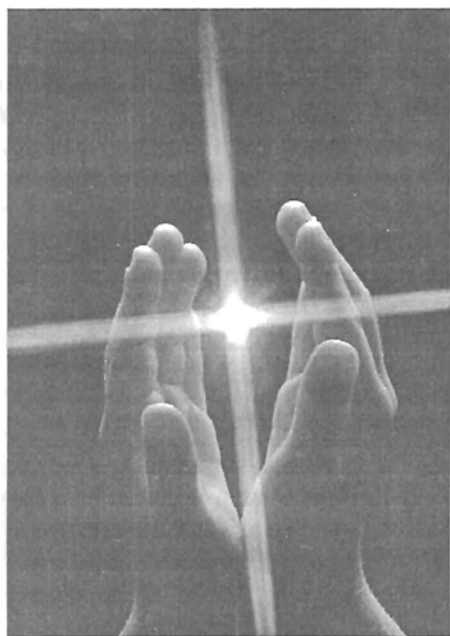
LEGÚJABB AJÁNLATA!

JÓ ÁR! JÓ MINŐSÉG! JÓ TERMÉS!
Hibridkukorica: Gazda - MVNK - DK
485 - DK 524.

Vetőmag burgonya: KONDOR UTE I. -
KLEOPÁTRA ELIT - DEZYRE UTE II.
Vetőmag takarmányborsó.
Apró vetőmagvak nagy választékban
A vetőmagvak fémzároltak!

Kapható továbbá: Étolaj 236 Ft./l.
Étolaj edénybe 210 Ft/l.
Étkezési burgonya,
gumicsizmak 2.100. Ft/pár.

AKIK AZ ÖRÖKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Az olvasók tájékoztatására közöljük, hogy csak azokról az elhunytakról adhatunk híradást, akiknek hozzátartozói a közzétételhez hozzájárulnak.

BOTYÁNSZKI MIHÁLY, II. Ker. 432. sz. alatt lakott Isten kegyelmével eltávozott közülünk április 19-én 87 éves korában. Temetése április 23-án volt. Gyászolják: Élettársa, rokonai, jó szomszédai.

CSERENYECZ JÓZSEFNÉ PALERCSIK MÓNKA, aki a Kondorosi út 23-ban élt rövid szenvedés után 72 éves korában április 17-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése április 23-án volt. Gyászolják: férje, rokonai és az ismerősök.

FÜLÖP JÁNOS, a Bacsalapos u.6. sz. alatt élt, amikor hosszú szenvedés után 84 éves korában, április 12-én elragadta a halál. Temetése április 15-én volt. Gyászolják: Családja, a rokonság és az ismerősök

GELLAI IMRÉNÉ CSUVÁR ERZSÉBET, a Décsi utca 19. sz. alatt lakott. Április 6-án, 86 éves korában rövid szenvedés után megtért Teremtőjéhez. Temetése április 9-én volt. Gyászolják: fiai, lánya, unokái és dédunokái, a rokonság.

GONDA IGNÁC, Deák utca 7. sz. alatti lakos 82 éves korában március 27-én, rövid szenvedés után elköltözött az élők sorából. Temetése március 31-én volt. Gyászolják: felesége és családja, a rokonok és az ismerősök.

ÖZV. HORNOK JÓZSEFNÉ DEBRECENI MÁRIA, a Deák utca 23-ban élt 74 éves koráig, amikor is április 16-án váratlanul elhunyt. Temetése április 21-én volt. Gyászolják: Fiai, testvére és családjuk, a rokonság és a jó barátok.

ÖZV. HARMATI ISTVÁNNÉ HANYECZ IRÉN, a Lehel u.25-sz alatt lakott, április 11-én hosszú betegség után 61 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése április 15-én volt. Gyászolják: Édesanyja, gyermeke és családja, testvérei és családjuk, és a rokonság.

HORVÁTH LAJOS, a Vízműsor 2. sz. alatt élt, amikor tragikus hirtelenséggel 48 éves korában március 27-én elhunyt. Temetésére március 31-én került sor. Gyászolják: lánya, veje, unokái és az ismerősök.

ÖZV. JULIS JÓZSEFNÉ SZÁNTAI ETEL, lakott a Bocskai út 38.-ban. 87 éves korában és mégis váratlanul április 15-én elköltözött az élők sorából. Temetése április 21-én volt.

Gyászolják. unokái, dédunokái és a rokonság.

ÖZV. KENÉZ SÁNDORNÉ CSAPÓ RÓZA, aki Hársfa u.16-ban lakott, április 6-án hosszú szenvedés után 95 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése április 9-én volt. Gyászolják: Lánya, két unokája, két dédunokája, az ismerősök és jó barátok.

KUN IMRE, a Hársfa utca 16. szám alatt élt, amikor április 4-én 72 éves korában, hosszú szenvedés után az örökkévalóságba költözött. Temetése április 9-én volt. Gyászolják: Felesége, gyermeke, unokái, anyósa és a rokonok.

NÁDASDYNÉ TÍMÁR IRÉN, hosszú betegség után március 26-án 46 éves korában elhunyt. Temetésére március 29-én került sor. Gyászolják: édesanyja, férje, gyermekei, menyee, a rokonság és a jó barátok.

SZABÓ LAJOS, Fő út 169-171. sz. alatti lakos, április 17.-én 87 éves korában, rövid szenvedés után tért örök pihenőre. Temetése április hóban volt. Gyászolják: családja és a rokonok.

SZTAHÓ JÁNOSNÉ TÍMÁR ERZSÉBET, Blaha út 6. szám alatt élő lakos, életének 86. évében hosszú szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése április 22-én volt. Gyászolják: Lánya, fia, unokái, dédunokái és a rokonság.

WOLF MÁRTON, Gyulán élt, a Budrió lakótelep 28. sz. házban, amikor április 3-án, 72 éves korában hosszú betegség után távozott az élők sorából. Temetése Gyomán volt április 10-én. Gyászolják: felesége, gyermekei és családjuk, a rokonság is az ismerősök.

**Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!**

CIPŐTALPBÉLÉST SZONDÁTÓL

Rózsahegyi u. 11.
Telefon: (66) 284-301

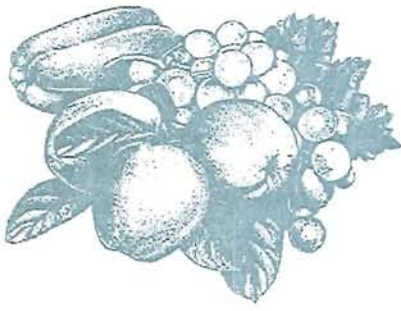

GYERMEKCIPIŐ KÉSZÍTÉS

Csikós János

5502 Gyomaendrőd, Kör út 3.
(Öregszőlő, Kondorosi út)
Telefon: 06 60 485-788
Tel., Fax: 06-66-285-863

Béby-leányka-fiúmodellek 18-35-ös méretig
Bio papucs, szandál, klumpa 18-41-es méretig

A KERTBARÁT KÖR ÜZENI...

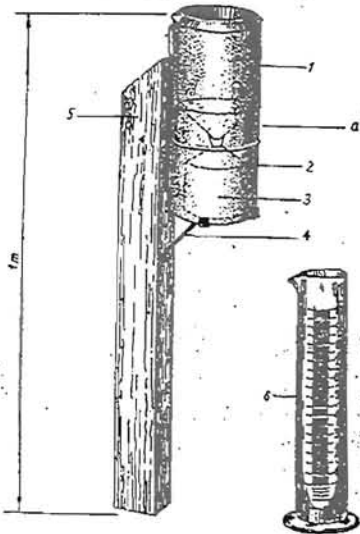
A MÁJUSI ESŐ ARANYAT ÉR

A levegő sohasem teljesen száraz. A benne lévő vízanyag a földfelszíni vizek (óceánok, tengerek, folyók, tavak) párolgásából ered, majd felfelé emelkedik, és fokozatosan lehül, közben a sok vízpára összesűrűsödik és felhők képződnek. Onnan csapadék alakjában (eső, hó, jég) visszakerül a földre. Gyakran tapasztalhatjuk, hogy a leveles fazékból, disznóöléskor üstből pára távozik el, száll fel, de ez a valóságban sok kis parányi vízcseppek tömege. Még a nagyon tiszta, átlátszó (világos, kék az ég) levegőben is jelen van a vízpára. Bizonyosságul szolgál az a tény, hogy tiszta, derűs, hűvös éjszakákon, a föld felszínén lévő tárgyak lehűlnek és a levegőben lévő vízpára kicsapódik, leül a tárgyakra. Ezt nevezzük harmatnak.

A levegő hőmérsékletétől függ a vízpára mennyisége. Meleg levegő több, hideg levegő kevesebb vízmennyiséget tud magában tartani. Amikor telítődik a levegő vízpárával, akkor vízcseppekké sűrűsödik. Ha ez a föld felszínéhez közel történik, azt **ködnek** nevezzük, ha magasabb légrétegekben sűrűsödik össze, **felhőnek** nevezzük. A felhőben a vízcseppek igen kicsinyek, egy cm³. felhőben 200-500 vízcsepp fér el. Télen, de a magasabb légrétegekben nyáron is a felhők sok apró jégkristályokból állnak. A kristályok fokozatosan növekednek, mert a pára ráakódik, és súlyuknál fogva ereszkednek lefelé **hópehelyek** alakjában.

A leesett csapadékot **csapadékmérővel** mérik. A mérő két részből áll: a lemezből készült felfogó edényből és az üveg mérőhengerből. A felfogó edény részei: köpeny, tartáj, gyűjtőpalack, tartóvas.

A felfogó edény a lehulló csapadékból egy-nemzetközileg megegyező meghatározott területre (200 cm².) eső mennyiséget felfog, illetve összegyűjt. A csapadék a tölcészerűen kiképzett nyíláson lefelé folyik a gyűjtőpalackba. Az így összegyűjtött csapadékvizet a mérőhengerekbe kell beletölteni, melynek oldalán

vonalkák, számok mutatják a mennyiséget. A méréssel azt állapítjuk meg, hogy milyen magasan borítaná a felszínt a csapadék:

- ha nem folyna el mélyebb helyekre,
- ha nem szivárogná a talajba,
- ha nem párologna.

Alföldünk nem kap sok csapadékot. Településünk környékén az átlag évi csapadékmennyiség 550-600 mm. A legkevesebb Szolnoktól délre, illetve északra (Nagykunság) esik. Az évi mennyiség 500 mm-körül mozog. Legtöbb júniusban, a legkevesebb decemberben és februárban esik. Nem a lehullott mennyiséggel van gond, hanem évi eloszlásával. Tapasztalhattuk ezt az ősz folyamán, amikor igen sok eső esett hazánk egyes területein, de településünk környékén is. (HUNYA)

A leesett csapadék a mélyen fekvő helyekre (Holt-Körösökbe) folyik.

Május az év legszebb hónapja. Kihajtanak a bokrok, a fák, virágozik az orgona, jázmin. Már javában folynak a munkák a kiskertekben is. Az elvetett magvak csíráznak, sőt kikeltek, s ilyenkor nagy szükségük van a langyos esőre. Hiszen ilyenkor, májusban, júniusban kell, hogy a növények (legyen a szántóföldi, vagy konyhakerti) megerősödjének, mély gyökeret eresszenek. Innen van a mondás, mely a földművelők körében terjedt el, hogy a „májusi eső aranyat ér”. A megerősödött kultúrnövény jobban bírja az oly sokszor sújtó júliustól augusztusig tartó meleg időszakot. Ugyanis ekkor emelkedik a legmagasabbra a hőmérséklet, mert gyorsabb a talaj párolgása, ekkor borítja a határt a legtöbb növényzet, amely sok vizet igényel. Ám, előfordulhatnak olyan nyarak, amikor igen kevés csapadék esett a fenti időszakban, a növények elszáradnak, fonnyadtak lesznek, úgy a gabonafélék, mint a kapásnövények termésátlagosa a minimálisra csökken. Erre mondják az emberek, hogy aszály sújtotta a vidéket. Ennek leküzdésére készítettek az Alföldön sok csatornát. A kiskert tulajdonosok jól tudják, hogy öntözés nélkül nem várható a víz és melegigényes növényektől (pl. paprika, paradicsom, uborka, káposzta) megnyugtató termés.

HUNYA ALAJOS

MÁRCIUS 24-TŐL ÁPRILIS 23-IG GyOMA BELTERÜLETÉN
8,8 MM CSAPADÉK ESETT.

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

FIGYELEM! Készüljön a kötelező hörsögirtásra!
Gyomaendrődön **csak itt kapható**
erre a célra gyártott szer.

Közeledik **szúnyogok** támadása. Más most készítsen be szúnyogirtó szereit: RAID - BAYGON - AUTÁN - . Ismerje meg a füstölő, testre fújható és elektromos riasztóinkat. Szúnyoghálóak különböző színben és mértben kaphatók.

Ajánlok még **akciós áron** huzalszégeket
160 forinttól! -
Fűnyírókat, kerti szerszámokat,
vegyszereket nagy választékban!

Újdonság!
Rusztikus virágsziklák lépcsőre, sziklakertbe, igényes
belsőterek növény nevelésére!

VÁROM KEDVES VÁSÁRLÓIMAT!

VÁROSUNK Gyomaendrőd * Megjelenik havonta. * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület * Felelős szerkesztő: Császár Ferenc, 5502 Gyomaendrőd, Damjanich u. 15. Tel., Fax: (66) 386-323 * Szerkesztők: Császárné Gyuricza Éva, Cs. Szabó István, Hunya Alajos, Iványi Mária, Marsiné Giricz Erzsébet, Márton Gábor, Stark László * Felelős kiadó: Vaszkó András * MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. *

Készült: Pelyva házinyomda. Gyomaendrőd, Fő út 81/1

Interneten: <http://www.szikszi.hu/isk/gellert/> * E-mail: ivanyi@mail.szikszi.hu vagy ivanyi@theol.u-szeged.hu